БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно Совегэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган.

№ 70 (4962)
Среда,
АПРЕЛИИН
3
1946 он

Сэн 20 мүнгэн

Мүнөөдэрэй номерто:

Партийна һуралсалые һайнаар ябуулха

Большевистскэ парти ба тэрэнэй Центральна Комитет болбол коммунистнуудые политическэ талаар хүмүүжүүлхэ тушаа саг үргэлжэ анхаралаа хандуулдаг байна. Эсэгэ ороноо хамгаалгын агууехэ дайнай жэлнүүдтэ манай партиин зэргэдэ хэдэн зуу-мянган хүн орожо, Эхэ оронойнгоо энхэ амгалан байхын түлөө ами бэеэ хайрлангүй тэмсэһэн байгаа.

Хэрбээ 1940 ондо гэхэ гү, али Эсэгэ ороноо хамгаалгын агууехэ дайнай урда тээ, манай партиин зэргэдэ 3,8 миллион хүн байгаа һаа, мүнөө большевистскэ партиин зэргэдэ 6 миллион шахуу хүн ороод байна. Манай областной партийна организаци болбол Эсэгэ ороноо хамгаалгын агууехэ дайнай жэлнүүдтэ өөрынгөө зэргэдэ 10 гаран мянган эгээн түрүү хүнүүдые элсүүлбэ. Ленин-Сталинай партиин хэрэгтэ үнэн сэхэ хүнүүд гэхэ гү, али ажал хүдэлмэреэ имагта стахановска методээр ябуулжа, арюун нангин Эхэ оронойнгоо улам даа һалбаран бадархын тулада ами бэеэ хайрлангүйгөөр тэмсэдэг стахановецууд манай партиин зэргэдэ элсүүлэгдэһэн байна.

Эдэ түрүү хүнүүдые политическээр хүмүүжүүлхэ тушаа ВКП(б)-гэй Центральна Комитет, тэрэшэлэн партиин обкомой ба партийна эхин организацинууд тон ехэхэн эмхидхэлэй хүдэлмэринүүдые хэнэ. Москва городой Сталинска һунгуулиин округой һунгагшадай һунгуулиин урда тээхи суглаан дээрэ хэлэһэн үгэ соогоо манай агууехэ вождь нүхэр И. В. Сталин болбол советскэ арадай 10-15 жэл соо хэхэ айхабтар ехэ программые зааба. Һаяхан боложо дүүрэһэн СССР-эй Верховно Совегэй хоёрдохи зарлалгын нэгэдэхи Сесси болбол энэ үгэеэ дулдыдажа, Советскэ Союзай арадай ажахые һэргээн болхоохо тушаа агууехэ түсэб баталха зуураа, манай Эхэ ороной сэрэгэй ба экономическэ байдалые хэдэн дахин дээшэлүүлхэ программа баталба.

Энэ зорилгонуудые бэелүүлхэ хэрэгтэ юунэй түрүүндэ коммунистнуудай урдань шэнэ шэнэ эрилтэнүүд табигдана. Ушар иимэһээ коммунистнууд бүхэн өөһэдынгөө идейно-политическэ хэмжээе дээшэлүүлжэ, энэ түүхэтэ зорилгонуудые бэелүүлхэ үүргэтэй болоно. Арадай ажахые һэргээн бодхоохо тушаа арад зоной дунда дэлгэрһэн патриотическэ хүдэлөөниие толгойлон ударидаха тушаа коммунистнууд бүхэн хүтэлбэрилхы үүргэнүүдые бэелүүлхэ байһандань ямаршье ажаг һэжэг байхагүй. Энэ шэнэ үүргэнүүдые бэелүүлхэ хэрэгтэ коммунистнууд бүхэн түрүү үүргэнүүдээ харуулха ёһотой. Хэрбээ өөрынгөө идейно политическэ хэмжээе дээшэлүүлжэ шадаагүй байгаа һаа, зарим коммунистнууд энэ түүхэтэ зорилгонуудые бэелүүлхэ талаар гээгдэхэ һэһэниинь элитэ.

Ушар иимэһээ большевистскэ партиин члэнүүдэй, илангаяа залуу коммунистнуудай идейно-политическэ хэмжээе дээшэлүүлхэ угаа шухала болоно бэшэ. Манай областной партийна организациин түрүү эхин организацинууд болбол өөһэдынгөө члэнүүдые политическэ талаар хүмүүжүүлхэ тушаа ехэхэн эмхидхэлэй хүдэлмэри хэнэ. Жэшээлхэдэ, Улан-Удэ городой Городской районой зарим партийна эхин организацинууд энэ талаар ехэхэн амжалтануудые туйлаһан байха юм. Городой электростанциин, худалдаа-наймаанай министерствын, телеграфна конторын дэргэдэхи болон бусад партийна эхин организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд болбол кружок эмхидхэжэ, тэрээндэ бүхы коммунистнуудаа ябуулжа, ВКП(б)-гэй историин хуряангы курстай болон мүнөө үеын уласхоорондын оршон байдалнуудтай танилсуулна. Эдэ партийна эхин организацинууд хадаа эмхидхэгдэһэн кружогуудайнгаа хүтэлбэрилэгшэдээр политическэ ба теоретическэ дүүрэн бэлэдхэлтэй хүнүүдые томилһон байгаа.

Мүн тэрэшэлэн хүдөө нютагуудтахи зарим түрүү партийна эрхин организацинууд өөһэдынгөө члэнүүдэй идейно-политическэ хэмжээе дээшэлүүлхэ тушаа бага бэшэ эмхидхэлэй хүдэлмэри хэнэ. Жэшээнь, Сэлэнгын аймагай Тельманай, Сталинай, Куйбышевай нэрэмжэтэ болон бусад колхозуудай партийна эхин организацинуудай дэргэдэ эмхидхэгдэһэн үдэшын политһургуулинуудай хүдэлмэри нилээдгүй һайнаар ябуулагдажа, тэндэхи коммунистнууд марксизм-ленинизмые гүнзэгыгөөр шудална. Иимэ жэшээтэ баримтанууд бусадшье аймагуудай партийна эхин организацинуудаар олон байха юм.

Гэбэшье, энэ шухала партийна хэрэгтэ хайхарамжагүйгөөр хандадаг партиин айкомууд болон партийна эхин организацинууд олон үзэгдэнэ. ВКП(б)-гэй Городской райкомой һаяхан болоһон пленум дээрэ коммунистнуудые политическээр хүмүүжүүлхэ тухай асуудал зүбшэн хэлсэхэдэ, коммунистнуудые идейно-политическэ талаар хүмүүжүүлхэ тушаа тон хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилжэ байһан ябадалнуудые элирүүлһэн байгаа. Жэшээ хэдэ, Байкалгосрыбтрестын, БМАССР-эй олзоборилгын кооперациин управлениин дэргэдэхи, Бурят-Монголой театрын болон зарим эмхи зургаануудай ба ажаүйлэдбэриин предприятинуудай партийна эхин организацинууд хадаа өөһэдынгөө коммунистнуудай идейно-политическэ хэмжээе үдэр бүхэндэ дээшэлүүлхэ тушаа ямаршье эмхидхэлэй хүдэлмэри хээгүй байһан ябадалнууд элирүүлэгдэбэ.

Тээ мэндэ ВКП(б)-гэй Кяхтын айкомой секретарь нүхэр Б. Шагдыров болбол зарим хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдые суглуулжа, тэдэнэрэй хэр зэргээр өөһэдынгөө политическэ хэмжээе дээшэлүүлжэ байһан тушаа хөөрэлдөөнүүдые хэхэдэнь, аймсоведэй гүйсэдхэхэ комитедэй секретарь нүхэр Пашков, аймагай прокурорые орлогшо нүхэр Нечаев, аймагай хэлхээ-холбооной управлениин начальник нүхэр Новак болон бусад хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд өөһэдынгөө идейно-политическэ хэмжээе дээшэлүүлхэ тушаа юушье хээгүй байхаһаа гадна, мүнөө үеын уласхоорондын оршон байдал тушаа гол гол асуудалнуудые мэдэхэгүй байшоо. Иимэ баримтанууд гансахан Кяхтын парторганизацида бэшэ, харин Сэлэнгын, Ториин, Яруунын, Тарбагатайн аймагуудаар олон үзэгдэнэ.

Мүнөө ВКП(б)-гэй Центральна Комитет болбол коммунистнуудые политическэ талаар хүмүүжүүлхэ тушаа гол анхаралаа табина. Ушар иимэһээ партийна эхин организацинууд болон ВКП(б)-гэй айкомууд болбол партийна һуралсалые һайнаар эмхидхэхэ тушаа гол анхаралаа табижа, үдэшын политһургуулинуудай болон кружогуудай хүдэлмэринүүдые уг үндэһөөрынь һайжаруулха үүргэтэй.

ВЦСПС-тэ

Хүдэлмэришэн залуушуулай һургуулинуудай хүдэлмэриие һайжаруулха тушаа хэмжээ-ябуулганууд

ВЦСПС-эй секретариат хадаа хүдэлмэришэн залуушуулай һургуулинуудай хүдэлмэриие һайжаруулгада профсоюзна организацинуудай хабаадалсаха тухай асуудалые хаража үзэбэ.

РСФСР-эй хүдэлмэришэн ба хүдөөгэй залуушуулай үдэшын һургуулинуудта мүнөө 400 мянган шахуу залуу хүбүүд басагад һурана. Ерэхэ һуралсалай жэлдэ һурагшадай тоо хоёр дахин еха болохо байна. Эдэ һургуулинууд хадаа предприятинууд дээрэхи хүдэлмэриһөө таһалдангүйгөөр хүсэдбэшэ дунда ба дунда һургуулитай болохо арга залуу хүдэлмэришэдтэ олгоно гэшэ.

Хүдэлмэришэн залуушуулай һургуулинуудай һурагшадта амжалтатайгаар һуралсахынь тулада эрхим условиие байгуулхые профсоюзна организацинуудта ВЦСПС-эй секретариат дурадхаба. Предприятинуудай директорнуудэй һургуулинуудые һайн гэр байраар, түхеэрэлгээр, түлеэ залһаар хангажа байхын түлөө хяналта байгуулха хэрэгтэй. Дүүргэлтын экзамен болохо үедэ долоодохи ба арбадахи классуудай һурагшадта хүдэлмэриинь хүлһэ түлэжэ нэмэлтэ амаралта үгтэхэ ёһотой.

Хүдэлмэришэн залуушуулай һургуулинуудта туһалхаар һомологдоһон зөөриие классай гадуур һургуулида хэрэгтэй пүүдэл библиотекэ, уншалгын байшан эмхидхэхын түлөө, һурагшадай дунда культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриие үргэнөөр дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ хүсэдөөр хэрэглэхые профсоюзуудай центральна комитедүүдтэ даалгагдаба. Фабрично-заводскэй ба профсоюзуудай нютагай комитедүүд апрель ба май һарын туршада өөһэдынгөө заседани дээрэ һуралсалай ябаса тухай хүдэлмэришэн залуушуулай һургуулинуудай директорнуудэй элидхэл шагнаха ёһотой.

(ТАСС).

Табанжэлэй түсэб тухай хуулиие тусхай брошюра болгожо хэблэхэнь

ЛЕНИНГРАД, мартын 29. (ТАСС). «Печатный двор» гэжэ типографида «1946—1950 онуудта СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ табанжэлэй түсэб» гэһэн брошюра хэблэгдэжэ ороод байна. Һаяын үдэрнүүдтэ энэ ном 50.000 хэһэгээр хэблэгдэхэ юм.

ХАБАРАЙ ТАРИЛГАДА БЭЛЭН ГҮТ?

Үндэр ургасын түлөө үргэн добтолгодо ороё!

Поли дээрээ гараба

БИЧУРА, апрелиин 2. (телефоноор абтаба). Аймагай колхозуудаар хабарай тарилгада бэлэдхэлэй шалгалтанууд үнгэргэгдэжэ байна. Уридшалан абтаһан дүнгүүд дээрэһээ харахада, түрүү колхозууд полевой хүдэлмэридэ хүсэн түгэс бэлэдхэл хэһэн байха юм.

Тарилгада бэлэн болоҗо бэеэ зэһээд байһан таряанажалай бригада болон звенонууд машина зэмсэг болон бусад хэрэгсэлнүүдээ бүгэдые нь абаад, поли дээрэ эмхитэйгээр гараһан байна.

«Красная заря», Круминай нэрэмжэтэ хүдөө-ажалай артельнүүдэй таряанажалай зарим бригаданууд түрүүшын хэдэн урин дулаан үдэрнүүдтэ тарилгын урда тээхи борнойлго хэһэн байха юм.

Һаяын үдэрнүүдтэ тус аймагай үшөө хэдэн колхозууд тарилгын урда тээхи борнойлго эхилжэ, газарай хүрьһэндэ шииг нойто барихань.

Тракторнуудаа колхозуудта ябуулба

Үхын МТС машинно-тракторна паркын заһабарилгые 100 процент дүүргэжэ, бригадануудые трактористнуудаар бүридхэн эмхидхээд, тракторнуудаа колхозуудта ябуулба. Бригада бүхэндэ прицепщигүүд, горючи ба уһа зөөхэ хүнүүд таһалагдажа үгтөө.

Мүнөө тус МТС-эй 8 бригаданүүдай 6-ниинь колхозууд а ошоод байна. Тракторна хүдэлмэринүүдэй түсэб бригадир бүхэндэ үгтэжэ, тэдэнэрые тарилгын гол зорилгонуудтай һайса танилсуулагдаһан байха юм. МТС-эй бригада, тракторист бүхэн „1946 ондо хүдөө ажахые хүгжөөхэ гүрэнэй түсэб тухай" ССР Союзай Министрнүүдэй Совет ба ВКП(б)-эй Центральна Комитедэй тогтоолтой гүнзэгыгөөр танилсажа байнад.

Поли дээрэ хэзээгүй гарахаар байһан дээрэхи машинно-тракторна станциин коллективэй эрэгтэй эмэгтэй хүдэлмэрилэгшэд хабарай тарилгые агротехническэ эрхим болзор соо һайнаар үнгэргэжэ, тракторна хүдэлмэринүүдэй түсэбүүдые дүүргэхэ, үлүүлэн дүүргэхэ, горючи болон түрхихэ тоһо арбилха уялгануудые абанхай юм.

Ж. ГОМБОИН.

Мори унаада иимээр хандажа болохогүй

Һүүлэй жэлнүүдтэ Бичурын колхозуудай адуу моридой тоо толгой ехээр доошоо ороһон байна. 1946 оной түрүүшын хоёр һара соо эндэ аяар 200 гаран адуу морин хороһон байха юм. Эдэ бүхы баримтанууд юу харуулнаб гэхэдэ, эндэхи олохон колхозуудаар мори унаада эзэн бусаар хандаха ябадалай усадхагдаагүй дээрэһээ болоно.

„Улаан Одон" колхозой адуу морид 1942 онһоо эхилээд гарзалжа байһаар. Теэд, тус колхозойхид мори унаае хорооходогүйн түлөө ямаршье хэмжээ абадаггүй байха юм. Мүнөө энэ колхоздо аяар 4 морид туража шадал шэнээгүй болошонхой. Гэбэшье, эдэнэрэй хойноһоо харууһалха тусхай хүнүүдые олоҗо табингүй, тэдэ моридые хайша хэрэгээр байлгана. Тарязнажалай бригадын бригадир болон тус колхозой хүтэлбэрилэгшэд мори унаае хэнэй ямараар хэрэглэдэг тушаа юушье мэдэдэггүй бааба. Колхозник Сафонов гэгшэ хэнһээшье зүбшөөл абангүйгөөр нэгэ мори хүллэжэ түлеэндэ ошоод, үхүүлһэн байгаа. Теэд, энээндэ хэмжээ абаагүй байха юм. Тиимэдэ унаада эзэн бусаар хандаха ябадал эндэ үргэлжэлһөөр.

Аймагай олонхи колхозууд муу шадалтай мори унаануудые илгажа тусгаар харууһан ба тэжээл дээрэ табяагүй байха юм. Тиихэлээр тарилгада ябаха моридынь туранхай зандаа байһаар.

Зарим колхозуудай морид халдабарита үбшэнтэй болонхой. „Октябрьская революция", Кагановичын нэрэмжэтэ колхозуудаар иимэ ябадал ушарна. Теэд, тус колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд үбшэн моридые элүүр унаануудһаа хүсэд таһалаагүй шахуу байһаар гэхэдэ һэжэггүй. Жэшээлхэдэ, „Октябрьская революция" колхозой үбшэн морид һургаагаар бариһан хорой соо колхозой центрэй дэргэдэ байлгагдана. Мүн Кагановичын нэрэмжэтэ колхоз үбшэн моридые бүтүү байра соо хааһан болобошье, нүхэ һүбынь хүсэд бүглөөгүй байха юм.

„Красное знамя труда", Бага-Куналейн сельсоведэй Ворошиловай нэрэмжэтэ ба бусад колхозууд үүлэртэ азарганууд муугаар харууһална. Мүн эдэ колхозууд түрэхэ гүүдые харууһалха заабари сахинагүй.

„Коминтерн", „Красная заря", Логовскиин нэрэмжэтэ колхозууд хүдэлмэришэ моридоо хабарай тарилгада хүсэд һайнаар бэлэдхээгүй байна. Эдэ колхозуудай олохон морид туража хүсэ шадалаа барашанхай. Логовскиин нэрэмжэтэ колхозой 166 хүдэлмэришэ моридой олонхид хүзүүгээ холонхой, нюргаа зэһэрхэй байха юм. Гадна, эндэ хамуу үбшэн бии болонхой.

Бага-Куналейн сельсоведэй Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой адуу морид баһал хангалтагүй байдалда байна. Моридой байдал харууһые һайжаруулха тушаа тус колхозойхид бодото хэмжээ абаагүй байха юм.

Хабарай тарилга ба хүдөө ажалай бусад шухала хүдэлмэринүүдые гол түлэб мори унаа шиидхэхэ байна. Тиимэдэ Бичурын колхозууд хүдэлмэришэ моридые һайнаар харууһалха тушаа шанга хэмжээнүүдые абаха зэргэтэй. Аймагай партийна, советскэ, газарталалангай органууд мори унаада эзэн бусаар хандаха ябадалые колхоз бүхэнөөр усадхаха шанга хэмжээ хараалжа, тэрэнээ хүсэд бэелүүлхэ байна.

Н. МУНКОЕВ.

Сэлэнгын колхозуудаар...

Үсэгдэр Сэлэнгын аймагай ажалшадай депутадуудай соведэй түрүүлэгшэ нүхэр Халтанов манай корреспондентдэ Ново-Селенгинскһээ телефоноор иигэжэ хөөрэбэ:

— Тарилгада бэлэдхэлые тушаан абаха комисси хүдэлмэреэ дүүргүүтэйхэн байна. 27 колхозуудай хабарай тарилгада бэлэдхэл шалгагдаа. Тэдэ колхозууд хүдөө-ажалай машина зэмсэг, хомут тоног, тэргэ гэхэ мэтын хэрэгсэлнүүдэй заһабарилгые бүгэдыень дүүргэжэ бэлэн болгоод, тарилгын түсэб табижа, бригада, звено болон колхозуудта баталуулһан байха юм.

Селендумын сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхоз тарилгада бэлэдхэлые һайнаар үнгэргэбэ. Эндэ 22 плуг, 3 сеялкэ, 6 борной, 50 хэһэг хомут тоног, 30 гаран тэргэ зэмсэг заһабарилгдажа бэлэн болонхой. Хүдэлмэришэ моридынь һайн тэжээл ба харууһан дээрэ табигдажа, дунда шадалтай болоһон байба.

Нарай үхибүүдтэй эхэнэрнүүдые полевой хүдэлмэридэ элсүүлхын зорилгоор, хүүгэдэй ясли эмхидхэһэн байха юм.

Хүдэлмэриин түсэб табижа, колхозник бүхэниие танилсуулаа. Хабарай тарилгада ябаха таряанажалай 2 бригада, 4 звеногой члэнүүд социалистическэ мурысөөндэ эмхитэйгээр оролсонхой.

XVIII партсъездын нэрэмжэтэ колхоз хүдөө-ажалай машина зэмсэгүүд — плуг, сеялкэ, борнойнуудай заһабарилгые эрхим шанартайгаар дүүргэнхэй байба. Энэ колхозой полевой станууд культурно-болбосоноор заһабарилагдаһан байха юм. Мүн моридой шэнэ байра түхеэрээ.

Газарай хүрьһэнэй гэдэмсээр аймагай колхозууд эртын борнойлгые түүбэрилэн эхилхэнь.

Трактористнуудай агротехническэ һуралсал

Ново-Брянска МТС-эй трактористнуудай агротехническэ һуралсалай кружок өөрынгөө хүдэлмэриие эхилбэ. ЧТЗ маркын тракторнууд дээрэ хүдэлмэрилхэ бригадирнууд болон мүн тэрэшэлэн трактористнуудай хоёр бүлэгүүд мүнөө эмхидхэгдээд байна. Колесно тракторнууд дээрэ хүдэлмэрилдэг трактористнуудһаа бүридэһэн 2 бүлэг эмхидхэгдэһэн байна. Хамтадаа бүхы кружогуудта 77 хүн һуралсана.

«Тракторые техническэ талаар харууһалха гуримууд» ба «Хүрьһые элдэн болбосоруулха гуримууд» гэһэн түрүүшын хоёр лекциие МТС-эй агроном нүхэр Копылов уншажа үгэбэ.

Занятинь недели бүхэндэ гурба дахин үнгэргэгдэжэ байха юм.

Кружогуудта хабаадан һурагша бригадирнууд болон трактористнууд һуралсалай гүнзэгы удхашанарые һайнаар ойлгоод, кружогуудайнгаа занятида эдибхитэй ба һонирхожо хандадаг юм.

Манай республикын һонинууд

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Хэжэнгын райпромкомбинадай хомут-тоног оёдог стахановец Цырен-Доржи Бодиев.

И. Красавцевай фото.

Һургуулинуудай уран һайханай самодеятельностиин харалга

Һургуулинуудай хабарай амаралтын туршада Хэжэнгын аймагта һурагшадай уранһайханай самодеятельностиин кружогуудай харалга үнгэргэгдэбэ.

Тус харалганда Леоновско хүсэдбэшэ дунда һургуулиин һурагшад (хүтэлэгшэнь нүхэр Трунева) гоё һайхан наада ба зүжэгүүдые шадамар бэрхээр харуулжа, түрүү һуури эзэлһэн байна. Хоёрдохи һуури Дээдэ-Худанай хүсэдбэшэ дунда һургуулиин коллектив эзэлбэ.

Мүн «Зургаанай зам» гэжэ колхозой дэргэдэхи эхин һургуулиин уранһайханай самодеятельностиин кружогой коллективэй хүдэлмэриие аймагай жюри һайн дээрэ тоолоҗо, грамота барюулһан ба сэнтэй бэлэг үгэһэн байна.

Ангай мүр мүшхэгшэ

Зэдын аймагай Котовскиин нэрэмжэтэ колхозой член Юндэн Менжиков эрхим мэргэжэлтэй ангуушан юм.

Энэ нүхэр ой тайга гараха болоходоо, үнинэй түрэл нютагтаа бусаагүй хүнэй гэртээ харихаа байһандал шамдажа, баяртайгаар буугаа үргэлөөд ябашодог байна.

—Зай, Юндэмнай тайгаяа гараба даа, тэрэшни хэзээшье аза-олзогүй бусахагүйл байха,—гэжэ колхозниггуудань хэлсэдэг юм.

Үнэхөөрөөшье, нүхэр Менжиков үнинэй таниһан харгыгаараа ябаһан мэтэ, зэрлиг ангуудай мүрые мүшхэн, бариха гэжэ һанаһан ангаа баридаг байна.

Иигэжэ энэ нүхэр үнгэржэ байгаа агнууриин үедэ аймагайнгаа «Заготживсырьегой» конторододо хэрмэнэй 154 арһа, шонын 3, үнэгэнэй 3 ба бусад ангуудай һайн шанартай олон арһа тушааһан байна.

Юндэнэй хэһэн хүдэлмэриин дүнгые гаргаад үзэхэдэ, 1945—46 онуудай агнууриин сезоной даалгабари 250 процент дүүргэһэн байха юм.

22 булга бариба

Ахын аймагай агнуушан нүхэр Ламажаб Машаев болбол 1945—46 онуудай агнууриин сезондо «Заготживсырьегой» конторододо булганай 5 арһа тушааха байгаа. Энэ үгтэһэн даалгабаринь нүхэр Машаев амжалтатайгаар дүүргэжэ, гүрэнлөө булганай 22 арһа тушааһан байна. Тэрэнэй хоёрынь оборонын фондо оруулһан байха.

Тус аймагай «Заготживконторо» энэ нүхэрэй тушааһан арһадайнь сэндэ хүртэр эдеэ-хоолой продукт ба бүд үгэжэ урмашуулба. Жэшээлхэдэ, нүхэр Машаев, 863 килограмм гурил, 57 килограмм сахар, 34 килограмм мылэ, 114 метр бүд ба бусадые 5.748 түхэриктэ хүртэр абаа.

Тэрэшэлэн эдибхитэй ангуушан нүхэр Цыренжаб Мужанов 15 булга барижа, арһыень тушааһан байна. Баһал энэ нүхэр 4630 түхэриктэ хүртэр элдэб продукт ба эд бараа абаһан байха юм.

Хүүгэдэй сад шэнээр баригдахань

Бурят-Монголой барилгын конторо болбол дүрбэдэхи Сталинска табанжэлэй түрүүшын жэлэй барилганууддта оробо.

Апрелиин түрүүшын хахадай эсэстэ тус конторо Улан-Удэдэ хүүгэдэй садай байшангые барижа дүүргэхэнь. Энэ садта городой ажалшадай 105 гаран хүүгэд эхэ эсэгэнэрэйнгээ хүдэлмэридөө байһандань хүхюу баяртайгаар сагаа үнгэргэхэ байна.

Садайнь байрада тусгаар амаралтын, наадаанай, эдеэлэлгэнэй ба унталганай һаруул уужам таһалгануд бии.

45 хоног урид даалгабаряа дүүргэбэд

Хоринин леспромхозой дэргэдэ, Яруунын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхозойхид модобэлэдхэл дээрэ хүдэлмэрилдэг юм.

Эдэ эдибхитэй модоотологшод коммунист нүхэр Даши Холхоевой хүтэлбэри доро бага бэшэ амжалтануудые туйлабад. Хараад үзэбэл, эдэнэр болбол 1945—46 онуудай модоотололгын сезоной даалгабарита түсэбые болзорһоонь 45 хоног урид 108 процент дүүргэһэн байна.

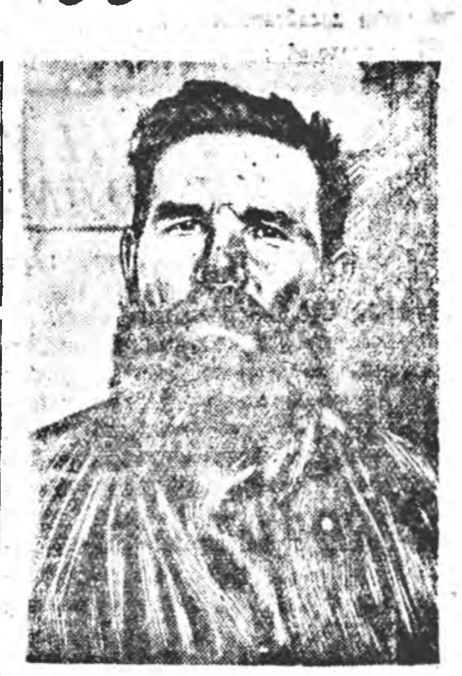

Тарбагатайн аймагай Ехэ Куналиинхид республикын уранһайханай самодеятельностиин харалгада хабаадаһан байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: хабаадагшадай дүүе хүтэлбэрилэгшэ нүхэр Рыжаков.

И. Красавцевай фото.

Библиотекээрхин ном хабтаһалха хэрэгые шудалнад

Улан-Удын центральна Горькиин нэрэмжэтэ библиотекын дэргэдэ городой бүхы библиотекэнүүдэй хүдэлмэрилэгшэдэй тусгаар кружок апрелиин 1-һээ бии болгогдобо. Энэ кружогто хабаадагшад нүхэр Х. Гринбергын хүтэлбэри доро ном хабтаһалха хэрэгтэ һураха байна. Кружогой хэшээл неделидэ хоёр дахин үнгэргэгдэхэ юм.

Кружогойнгоо хэшээлые һонирхолтойгоор ба бодото ажал дээрэ үнгэргэхын тула ном хабтаһалха тусгаар станок һаяар тодхогдохонь.

Партийна ажабайдал

Түрүү агитколлектив

Торийн аймагай Доодо-Бургалтайн сомоной Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой партийна эхин организациин дэргэдэхи агитколлектив аймаг соогоо түрүү агитколлектив болохо юм.

Энэ агитколлективэй хүтэлбэрилэгшэ нүхэр Е. Шабогорова гэгшэ эндэхи гүйсэдбэшэ дунда һургуулиин багша, политическэ ба теоретическэ дүүрэн бэлэдхэлтэй, нийтэ-эмхидхэлэй хүдэлмэри хэхэ талаар ехэхэн дүй дүршэлтэй болоһон хүн байха юм.

СССР-эй Верховно Соведэй һунгуулиин кампаниин үдэрһөө эхилээд, эндэхи агитаторнууд болбол агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэриие ажалшан арадай дунда айхабтар эршэмтэйгээр ябуулһан байна. Эндэхи агитаторнууд (30 хүн) гансахан декабрь-январь һарын туршада 180 хөөрэлдөөнүүдые колхозой эрэгтэй эмэгтэй ажалшадай гэр байраар болон малай фермэнүүдээр үнгэргэбэ.

Гадна, «һунгуулиин дүрим», Сталинскэ Конституциар хэдэн арбаад политическэ темэтэй лекцинүүд болон элидхэлнүүд уншагдаа. Мүн һунгуулиин кампаниин үеэр 18 дайшалхы хуудаһан, 5 бүхэколхозно ханын газетэ агитаторнуудай үүсхэлээр гаргагдаба. Агитаторнууд илангаяа малшадай дунда нийтэ-политическэ хүдэлмэри ниилэлгүй һайжаруулба. Өөрынгөө дүлэтэ үгөөр агитаци хэжэ, бүхы фермэнүүд дээрэ газетнэ витринэнүүдые эмхидхэжэ, тэдэндэ толилогдоһон шухала материалнуудые малшадта уншажа үгэдэг заншалтай. Агитаторнуудай хүсөөр алуу малай гэр байранууд дулаалагдаһан ба сагаалагдаһан, полевой стануудта улаан булан эмхидхэгдэһэн байха юм.

Агитколлектив соо арад нийтын дунда агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэри һайнаар ябуулжа, ажалшадай дунда хүндэтэй болоһон эрхим агитаторнууд олон бии. Тэдэнэй дундаһаа илангаяа эдибхитэйгээр хүдэлмэрилдэг агитаторнууд гэбэл: М. Балмаева, В. Х. Балмаева, С. Ратнаева, П. М. Шулунова, Л. Балмаев, Б. Убугунов гэгшэд болоно. Эдэнэр һунгуулиин кампаниин үедэ агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэри ажалшан арадай дунда ябуулха талаар айхабтар ехэ дүй дүршэлтэй боложо, нүхэр И. В. Сталинай үгөөр мүнөө хамта 30 хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэбэ. Мүн нүхэр Молотовой ба Маленковой үгэ тушаа олон дахин хөөрэлдөөнүүдые тус колхозой олонхи члэнүүдэй эдибхитэй хабаадалгатайгаар үнгэргэбэд.

Мүнөө эндэхи агитаторнууд СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй 1946 ондо хүдөө ажахые хүгжөөхэ түрэнэй түсэб болон СССР-эй Верховно Соведэй нэгэдэхи Сессиин материалнуудые колхозниктуудта гүнзэгыгөөр ойлгуулжа эхилээ. Эндэхи агитаторнууд нүхэр Сталинай үгые эрэгтэй эмэгтэй колхозниктуудта ойлгуулха зуураа, энэ түүхэтэ үгэ соохи заабаринуудые болото хэрэг дээрэ нэретэй солотойгоор бэелүүлхын түлөө колхозниктуудай дунда социалистическэ мүрысөөнэй долгиие улам саашань үргэнөөр дэлгэрүүлнэ.

Жэшээлхэдэ, нүхэр Сталинай үгөөр зоригжоһон тус колхозой таряаһажалай нэгэдэхи ба хоёрдохи бригадын члэнүүд (бригадирнуудынь нүхэд Ш. Балмаев ба В. Батуев) болбол нүхэр Сталинай түүхэтэ үгэдэ харюу болгон социалистическэ мүрысөөндэ үргэн далайсатайгаар оролсожо, болото уялгануудые абаад һэн. Хабарай тарилгада ябаха 50 плуг, 16 борной, хомут тоногуудые заһабарилха түсэбтэй байһанаа, адар февраль һарын эхеэр сүм дүүргээд, хабарай тарилгада эрхим бэлэдхэлтэй болобо. Тарилгада ябаха 140 мори унаан, илангаяа муу шалалтай морид амаралтада табигдаа.

Тэрэшэлэн ОТФ-е даагша нүхэр Г. Менжиков болбол МТФ-е даагша нүхэр Ж. Балмаев гэгшые социалистическэ мүрысөөндэ уриба.

Малшадай фермэнүүдээр эрхим һайнаар ажалладаг залуушуулай бригадын эрхим стахановецнууд-комсомолецнууд нүхэд Р. Цыбикова, П. Х. Очирова ба бусад өөһэдынгөө бэеэр большевистскэ жэшээ харуулхаһаа гадна, агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэри эршэмтэйгээр ябуулдаг болонхой.

Нүхэр Шабогорова болбол агитаторнуудай семинар үнгэргэжэ, элдэб темээр лекцинүүдые болон элидхэлнүүдые хэдэг, өөрынгөө хүдэлмэридэ үнэн зүрхэнһөө хандадаг эдибхитэй коммунист мүн.

Б. ДАНСОРУНОВ,
«Бурят-Монголой Үнэнэй» тусхай корреспондент.

Колхозно таряашад түүхэтэ үгые шудална

Москва городой Сталинскэ округой һунгагшадай һунгуулиин урда тээхи суглаан дээрэ хэлэһэн нүхэр И. В. Сталинай түүхэтэ үгые Курумканай аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ хүдөө ажалай артелиин эрэгтэй эмэгтэй члэнүүд угаа хүндэтэйгээр угтаһан байна.

Манай колхозой партийна эхин организациин секретарь нүхэр Д. Дашиева болон гүйсэд бэшэ дунда һургуулиин директор коммунист нүхэр Д. Н. Нимаев гэгшэд тус үгэтэй колхозниктуудые гүнзэгыгөөр танилсуулха тушаа гол анхаралаа табина. Тэрээнһээ гадна, партийна организациин түрүү агитаторнууд нүхэд П. В. Дубданов, Б. Тогмидон болон бусад нүхэр И. В. Сталинай түүхэтэ үгэтэй колхозниктуудые танилсуулха зорилготойгоор тэдэнэй дунда нийтэ-ойлгууламжын хүдэлмэри үргэн далайсатайгаар ябуулна.

Тус колхозой эрэгтэй эмэгтэй члэнүүд болбол энэ түүхэтэ үгэһөө дулдыдажа өөһэдынгөө хүдэлмэри дээрэ шэнэ-шэнэ амжалтануудые туйлаха зорилготойгоор өөһэд хоорондоо социалистическэ мүрысөөе үргэнөөр дэлгэрүүлнэ.

Жэшээлхэдэ, энэ колхозой № 3 малажалай фермын бүхы һаалишад социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, малай ашаг шэмые дээшэлүүлхэ тушаа гол анхаралаа хандуулдаг болоо. Тэрээнтэй хамта үбһэ тэжээл гамтайгаар гаргашалха ба малай үбэлжэлтые эрхим һайнаар үнгэргэхэ тушаа ехэхэн анхарал оролдолгоёо гаргадаг болоо. Манай колхозой түрүү стахановецнууд нүхэд Рабданова, Аюшеева, Цыренов болон бусад хадаа даалгабарита нормоёо үдэр бүхэндэ 150—200 процент хүргэр үлүүлэн дүүргэжэ, энэ түүхэтэ үгэдэ харюусана.

Б. ШИРЕТОРОВ, агитколлективые хүтэлбэрилэгшэ.

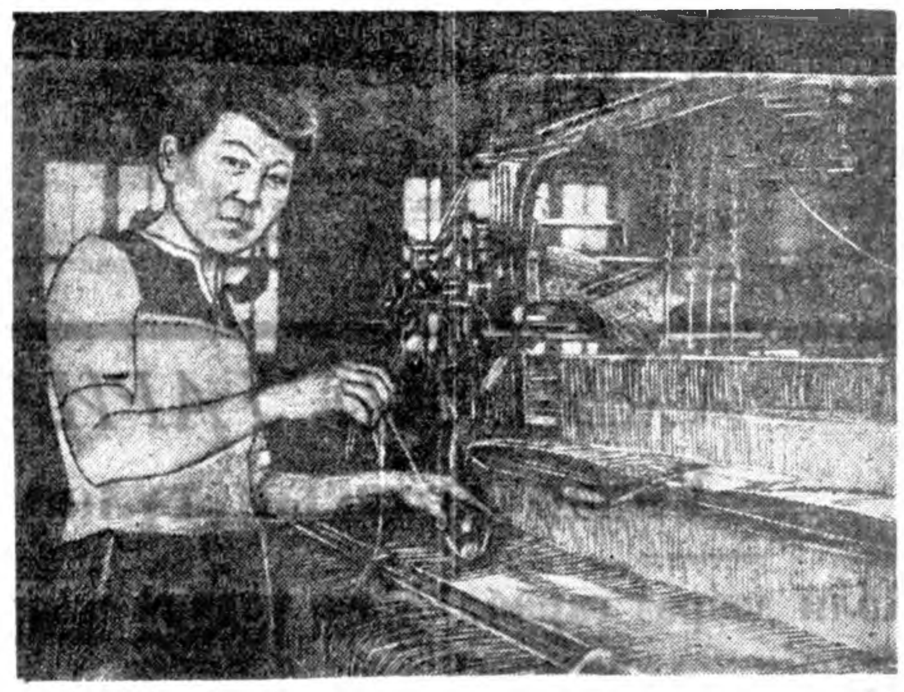

Улан-Удын сэмбын фабрикын ткачиха-стахановка Надежда Тармаева нормоёо хододоо үлүүлэн дүүргэнэ. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Надежда Тармаева хүдэлмэрилжэ байна.
И. Красавцевай фото.

Ж. Балданжабон.

Байгалай эрьеэр

РСФСР-эй искусствонуудай габьяата ажал-ябуулагша урана раааша Ц. Самидловта.

Мүльһэн дэнзэтэ
Мүнхэ Сарьдагай боори доогуур,
Мүнгэн долгито
Байгал далайн эрье дээгүүр
Халзан хээрни
Хазаар даран хатар табина,
Харгын шулуун
Хатарныма туруунһаа галаар сахина.
Байгалай эрьеэр
Бараан үүлэн бороо шэрбэнэ.
Баруун хойгуур
Байса дээгүүр һолонго татана.
Ягаа гоёхон
Ягаа улаахан һолонго гээшэб!
Ямар һайхан
Ямба хүндын зураг гээшэб!

Хүлэг хээрым
Хүжэ даадһан хөөрэн хиилэнэ.
Хүгжэм дуунайм
Хүбшэргэ һоһолон хүгжэн ниидэнэ.
Мянган гэрэлээр
Миралтаа долгин нэлмэрэн наадана.
Минии хураар
Мяһэрэн харайн эрьеэ нангана,
Алтан хашаадһаар
Альдаалан байгаа арьялаа долгин.
Аялган дууханаар
Аллегро тагаа арюун һалхин
Жабхалан сагай
Жагсаал дүүрэн дуугаа дуулана
Жаран жэлэй
Жаргал дуудан долгёо эбхэнэ.

ТЭРЭШНИ—ЖАРГАЛНИ...

Наранһаа дулаахан
Наартайхан харасашни,
Налгайхан урихан
Нахилзама бэешни
Хододоо хажуудам
Хононол намтаяа,
Дандаа ойромни
Даханал намаяа.
Зүүдэндэө дашуурһан
Зүрхэн соохономни,
Яахадаа намтаяа
Ябанабши, басагахан?
Хэсүүхэн үгэеэ
Хэлэнэбши шэхэндэм?

Байзал даа, аргаахан!
Бишни таажархёоб,
Дуранайшни олһон
Дурандам баригдаад,
Сэдьхэлдэм татагдан
Сэхэлдеэ байна даа.
Тиимэшье болог даа,
Тэрэшни—жаргални!
Бусахыемни хүлеэжэ,
Баяртайхан ябаарай.
Ушархаа ошоходомни
Угтан гараарай.

А. ЖАМБАЛОН.

„Б.-М. Үнэн" газетын материалаар хэмжээ абтаба

Манай газетын 36 (4928) номерто «Эрид хубилалта гаргаха» гэһэн статья тунхаглагдаһан байгаа. Энэ статьягай үндэһөөр шалгалта хэхэдэ, тэндэ хэлэгдэһэн зүйлнүүдэй тон зүб байһаниинь элирбэ гэжэ ВКП(б)-гэй Хэжэнгын айком мэдээсэнэ.

Тэндэ хэлэгдэһэн Дориев клубые даагшаһаа сүлөөлэгдэбэ. Гадна аймагай гэгээрэл-болбосоролой таһагай, клубай ба кинофикациин хүдэлмэрилэгшэдэй суглаан үнгэргэгдэһэн байна. Энэ суглаанда хабаадагшад эрид хубилалта гаргахабди гэжэ шиидхэбэ.

Мүн энэ шиидхэбэриин дүүргэлтые ВКП(б)-гэй айкомой бюро дээрэ дуулаха гэжэ тогтоогоо.

Майн урда тээхи мүрысөөн

Улаан тугта хүртэбэ

1946 оной январь һараһаа эхилэн Судомашстрой заводой коллективэй дунда һунгуулиин урда тээхи социалистическэ мүрысөөн үргэн далайсатайгаар дэлгэрһэн юм. Энэ мүрысөөн соогуур тус заводой коллектив жэшээтэ һайн амжалтануудые туйлажа, ССР Союзай ой модоной ажаүйлэдбэриин Министерствын түрүү заводуудай зэргэдэ гарһан байна.

Тус заводой коллективэй туйлаһан үйлэдбэриин амжалтануудые СССР-эй ой модоной ажаүйлэдбэриин Министерство тэмдэглэхэ зуураа, ВЦСПС-эй ба ССР Союзай ой модоной ажаүйлэдбэриин Министерствын дамжуулгын Улаан тугые, нэгэдэхи зэргын мүнгэн шагнал олгохо гэһэн шиидхэбэри гаргаа. Тус завод болбол февраль һара соо туйлаһан амжалтынгаа түлөө дамжуулгын Улаан туг абаха зуураа, саашадаа өөһэдынгөө амжалтануудые бэхижүүлхын түлөө Майн урда тээхи социалистическэ мүрысөөе шэнэ долгёор дэлгэрүүлһэн байна.

Тус заводой шухалаагай цех эрхим мастер Иван Алексеевич Сухановай хүтэлбэри доро үнгэрһэн һаранууд соо жэшээтэ һайн амжалтануудые туйлаа. Мүнөө энэ цех болбол Майн урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ оролсожо ажалай бүтээсые урда һаратай жэшээлхэдэ 20 процентээр дээшэлүүлһэн байха юм.

Цехын эрхим стахановецнууд нүхэд Баженова, Коновалова, Демидова, Третьякова гэгшэд март һара соо ажалай даалгабариие 250—290 процент гүйсэдхэжэ социалистическэ мүрысөөнэй түрүүшүүлэй зэргэдэ ороһон байнад. Социалистическэ мүрысөөндэ мүн тэрэшэлэн бусад цехын хүдэлмэришэд ба дүй дүршэлтэй жэшээтэ һайн амжалтануудые туйлажа байна.

Механическэ цехын эрхим токарьнууд Усов, Холгин, Новокрешинова ба бусад үдэр бүриингөө даалгабариие 200 процентһөө доошо бэшэ гүйсэдхэдэг болоо.

Энэ заводой коллектив болбол өөрынгөө туйлаһан амжалтануудые саашадань бэхижүүлхын түлөө хэдэ хэдэн болото уялгануудые абаа. 1946 оной үйлэдбэриин түсэбые Сталинскэ Конституциин һайндэр—декабриин 5 хүртэр дүүргэхэ, эхилээд байгаа хоёрдохи кварталай түсэбые 110 процент дүүргэхэ ба гаргаһан продукциингаа шанарые һайжаруулха, үнэ сэнгыень хямдаруулха, ажалай бүтээсые 10 процентээр дээшэлүүлхэ гэһэн уялгануудые абаһан байна.

Мүнөө республикын нютагай ажаүйлэдбэриин зүблөөндэ хабаадагшадай зүгһөө үргэн хэрэглэлэй эд бараа болон хоолой зүйлнүүдые элбэгжүүлхые уряалһан хангалтые зүбшэн хэлсэхэ зуураа хэдэ хэдэн болото хэмжээ-ябуулгануудые хараалһан байна.

Энэ завод дээрэ, зоогоной урда эльгээн ажалшан арадта шухала хэрэгтэй элдэб хэрэгсэлнүүдые үйлэдбэрилэн гаргаха арга-боломжонууд байһаншье һаа, тэрэниие ашаглаха талаар гэгдэжэ абаһан юм. Мүнөө шухалаагай цех ба бусад цехүүдтэ шэрэм амһарга ба гэрэй хэрэгсэлнүүдые түсэбэй ёһоор үйлэдбэрилжэ эхилээ.

—Манай заводой коллектив болбол СССР-эй ой модоной ажаүйлэдэл эрхин Министр нүхэр Салтыковой амаршалгын телеграммые абаһан сагһаа хойшо, ажалай бүтээсые шэнэ долгёор горьтойгоор ехэдхэбэ. Бидэнэр, Майн урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ абаһан уялгаа болзорһоонь баслуулжа, апрель һарын гучинай апрелиин 25 болтор дүүргэхын түлөө тэмсэжэ байнабди,—гэжэ тус заводой парторганизациин секретарь нүхэр Басов хөөрэнэ.

Ж. ЖАМБУЕВ.

Үргэн хэрэглэлэй эд бараа үдэр ерэхэ бүридэ элбэгжүүлхэ

Майн урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ оролсоһон Горпромсоюзай системын промартельнүүд һайн амжалтануудые туйлажа байнад. «Победа» гэжэ промартелиин коллектив СССР-эй Верховно Соведэй Сессиин хүндэлэлдэ март һарын түсэбые 120 процент дүүргэхэ уялга абаһан аад, мартын түрүүшын хахадай түсэбые 215 процент дүүргэһэн байна.

Эрхим стахановка А. Кубачева гэгшын хүтэлбэрилдэг комсомольско-залуушуудай бригада 15 хоногой турша соо һарынгаа даалгабариие 145 процент гүйсэдхэһэн байна. Мүн медальта нүхэр Минаевай хүтэлбэрилдэг бригада һарынгаа даалгабариие 133 процент дүүргэһэн байха юм.

Эдэ бригадануудай бүтээһэн продукци эрхим шанартай ба үнэ сэнгыень хямдаруулагдаһан байна.

Мүн тэрэшэлэн, «Кооператор-комсомолец» гэжэ артелиин коллектив 1946 оной нэгэдэхи квартал соо 147 мянган түхэригэй үргэн хэрэглэлэй эд бараа үйлэдбэрилжэ уялгата түсэбөө үлүүлэн гүйсэдхөө.

Тус артелиин эрхим стахановецнууд нүхэд Макарова, Медведьева, Зомуинова гэгшэд үдэр бүриингөө даалгабариие 200 процент гүйсэдхэжэ, Майн урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ жэшээ руулжа ябанад.

Мүнөө «Кооператор-комсомолец» артелиин правлени болбол гутал, хубсаһа оёхо дүршэлтэдые олоор бэлэдхэхэ тухай ла хэрэг һайнаар табиа. Эндэ һаяхан үдэрнүүдтэ 47 һурагшаһаа эмхидхэгдэһэн курса нээгдэһэн байна. Эдэнэр болбол Майн 1 хүртэр һуралсалаа дүүргэжэ гараха юм.

Тунхаглагдаагүй бэшэгүүдэй мүрөөр

Хэжэнгын аймагай прокурор тунхаглагдаагүй бэшэгэй мүрөөр хэмжээ абаһанаа мэдээсэнэ.

«Хайша хэрэг хандана» гэһэн статья соогоо хүдөө бэшэгшэ С. Г. болбол Хэжэнгын Заготзерногой хүтэлбэрилэгшэдэй зүгһөө хүдэлмэришэдтэ хүлэһыень үгэнгүй үни удаан баридаг байһан тухай бэшэһэн байгаа. Тэд мүнөө тус бэшэгэй үндэһөөр прокуророй оролсоһоной хойно хүлһэнэй бүхы тоосоон дары хэгдэһэн байха юм.

Мүн «Залхуу заншалтай» гэһэн статьягай ёһоор Хэжэнгын Заготскотой бухгалтер Тащенко гэгшэ администрациин талаар хэһээгдэбэ.

ТАРИЛГЫН ҮЕДЭ КУЛЬТУРНО-ГЭГЭЭРЭЛЭЙ ХҮДЭЛМЭРИИЕ ҺАЙНААР ТАБИХА

М. АЛАШКЕВИЧ,
БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи культурно-гэгээрэлэй эмхизургаануудай Управлениин начальнигай орлогшо.

Хабарай тарилгын хүдэлмэри газаа орожо ерэбэ. Хабар үндэр дээдэ ургасын һуури табигдадаг байһаниинь элитэ.

Эдэ зорилгонуудые гүйсэдхэхэ ябадалда культурна гэгээрэлэй эмхизургаанууд: клубууд, библиотекэнүүд, уншалгын байшангууд тон ехэ үүргэ эзэлхэ ёһотой. Эдэнэр болбол өөһэдынгөө хүдэлмэрөөр олониитын улам ургажа байһан культурна эрилтые архимээр хангаха, манай Эсэгэ оронойхүсэн шадалые улам саашань бэхижүүлхэ тэмсэлдэ хүдөөгэй олониитэ ажалшадые элсүүлэн уряалха центр болохо ёһотой.

Манай республикэ дотор хүдэлмэрөө эрхим һайнаар эмхидхэдэг уншалгын байшан ба клубууд хэдэн олон бии байха юм. Сэлэнгын аймагай Тельманай нэрэмжэтэ колхозой клуб хөөрэлдөө, лекци хэлэлгые ба газетэ, журнал болон уран зохёолнуудые уншалгые үргэнөөр эмхидхэдэг байна.

Һүүлшын һаранууд соо энэ клубта мүнөө үеын байдал, СССР-эй Верховно Соведэй Сессиин шиидхэбэри тухай, мүн истори ба литератураар хэдэн олон лекци уншагдаа. Мүн энэ клубта уранһайханай самодеятельность һайнаар эмхидхэгдэнхэй. Тус клубай коллектив самодеятельностиин республиканска харалганда хоёрдохи һуури эзэлээ. Уранһайханайнь самодеятельностиин кружогуудта 80 шахуу колхозниктууд хабаададаг байха юм. Клубай дэргэдэ тон уужам ба гэрэлтэй таһаг соо колхозно һайн музей байгуулагданхай. Энэ клуб гоё һайхан лозунг, плакадуудаар шэмэглэгдэһэн, мүн ханын газетэ, дайшалхы хуудаһан, монтаж ба диаграммануудые клубай эдибхитэн саг үргэлжэ гаргажа байдаг. тэрээндэ колхозниктуудые хабаадуулдаг байха юм. Колхозой үйлэдбэриин солото хүнүүдые бэшэдэг Хүндэлэлэй доска клубтань түхеэрэгдэнхэй. Клубайнь уншалгын зал соо хуушараагүй шэнэ газетэнүүд, шэнэ ном дэбтэр ба журнал таһалдадаггүй. Саг үргэлжэ кино гаража байдаг. Клубынь электрическэ гэрэлээр хангагдаһан ба паровой түлэлгэтэй. Мүн эндэ духовой оркестр эмхидхэгдэһэн ба тэрээндэнь 20 залуу хүбүүд басагад хабаададаг юм. Колхозниктуудай дунда культурна хүдэлмэри үргэнөөр ябуулхын ба клубайнгаа хүдэлмэри улам һайжаруулхын түлөө колхозынь жэл бүри ехэхэн зөөри гаргашалдаг байна.

Энэ клуб хадаа өөрынгөө хүдэлмэрөөр колхозниктуудай амжалтатайгаар хүдэлмэрилхэ, культурна ба политическэ хэмжээе дээшэлүүлхэ ябадалда архимээр туһалдаг. Эгээл иимэ клуб колхозой болото культурна центр болоно.

Юун дээрэһээ энэ клуб амжалтануудые туйлажа шадааб?

Клубта колхозой партийна ба комсомольско организацинуудай зүгһөө үдэр бүриин туһаламжа үзүүлдэг, колхозойнь правлени клубайнгаа шухала хэрэглээдэ архимээр анхаралаа табидаг, тэрэнэй хүдэлмэриин ябасые һонирхожо эзэн мэтээр оролдодог, клубай дэргэдэ нютагай интеллигенци, комсомолецууд ба колхозниктуудһаа бүтэһэн бүхөөр эдибхитэниие бии болгожо шадаһан дээрэһээнь болоно.

Манай республикэ соо мүн һайнаар хүдэлмэрилжэ байһан культурно-гэгээрэлэй бусад эмхизургаанууд олон байха юм. Жэшээлхэдэ: Тарбагатайн аймагай Ехэ-Куналей тосхоной Социалистическэ культурын байшан. (энэ байшангай уранһайханай самодеятельностиин коллектив самодеятельностиин республиканска харалга дээрэ нэгэдэхи шан абаһан байна). Ивалгын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой клуб, Бичурын аймагай Усть-Харээтын уншалгын байшан, Сэлэнгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой клуб ба бусад болоно. Зүгөөр зарим аймагуудай эмхизургаануудай хүтэлбэрилэгшэдэй зүгһөө культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэридэ назагайгаар хандадаг ба заримдаа тоологгүй байһан дээрэһээ, зарим нютагуудта энэ тон шухала хүдэлмэри орхигдошоһон байха юм. Тэндэ уншалгын байшангууд ба клубууд суурнгатай байдаг гү, али тон һулаар хүдэлмэрилдэг. Иимэ ушарнууд илангаяа Заиграйн, Ивалгын ба Байкало-Кударын аймагуудта үзэгдэдэг юм.

Уншалгын байшангууд ба хүдөөгэй клубуудай хүдэлмэриие улам саашань һайжаруулхын ба хабарай тарилгын үедэ колхозниктууд, МТС-үүдэй хүдэлмэришэд ба албахаагшадые культурна талаар хангалгада хэр бэлэн байһаниие шалгахын зорилгоор, 1946 оной апрелиин 5-һаа майн 5 хүртэр уншалгын байшан ба клубай хүдэлмэриин нийтын харалга үнгэргэхэ гэжэ БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет тогтооһон байна.

Энэ харалга хадаа культурно-гэгээрэлэй түрүү эмхизургаануудай хүдэлмэринүүдые элирүүлжэ, тэдэнэй эрхим дүй дүршэлые бусадта дамжуулан дэлгэрүүлхэ, республикын уншалгын байшангууд ба клубуудай хүдэлмэриин шанарые эрид һайжаруулжа, тэдэниие манай республикын урда табигдажа байһан ажахын ба политическэ зорилтонуудые амжалтатайгаар шиидхэхэ хэрэгтэ зорюулагдаһан нийтэ-политическэ, гэгээрэлэй хүдэлмэриин болото гуламтанууд болгохо үүргэтэй.

Хабарай тарилгын үедэ уншалгын байшан, библиотека, колхозно клуб ба аймагай культурын байшан бүхэн эрхим һайн удха шанартайгаар ба тодо һонороор хүдэлмэрилхэ ёһотой. Эдэ эмхизургаануудые хүдөө нютагуудта дайшалхы агитпунктнууд болгожо, тэдэниие тойруулан колхозой эдибхитэниие нягтаар жагсааха шухала болоно. Избач, клубые даагша ба библиотекарь бүхэн хүдөө нютагта нийтэ-гэгээрэлэй хүдэлмэри ябуулха бүхы хэрэгтэ партийна, комсомольско организацинуудай түрүүшын туһалагшад ба эгээл эдибхитэй дайшалхы агитаторнууд болохоб.

Культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэдэй олонхинь залуушуул юм. Эдэнэр партийна ба комсомольско организацинуудтай хамта хабарай тарилгые саг болзор сооһь, һайн шанартайгаар үнгэргэжэ, үндэр ургаса туйлахын түлөө тэмсэлдэ өөһэдынгөө хүдэлмэриие тааралдуулан табиха уялгатай.

Колхозниктуудай дунда агротехническэ һуралсалые уншалгын байшан, библиотека ба хүдөөгэй клубууд эмхидхэхэ зэргэтэй. Колхозой звеньевой, бригадир ба түрүүлэгшэдэ тарян ажалай гү, али малажалай асуудалаар брошюра, ном дэбтэр, статья гэхэ зэргын хэрэгтэй болохоло тэрэниие уншалгын байшан гү, али библиотека хангаха уялгатай байна. Уншалгын байшан, библиотека ба клуб бүхы шухала материалаар гүйсэд хангагданхай байха ёһотой. Агитатор ба уранһайханай коллективэй хүтэлбэрилэгшэд эндэһээ ном дэбтэр, газетэ журнал гэхэ зэргые абаад нүүдэл библиотека эмхидхэжэ, полевой стан, бригада дээгүүр ябуулха ба мүн тэндэ агитвитринэ эмхидхэжэ, колхозниктууд ба МТС-эй хүдэлмэрилэгшэдые хүдөө ажалай түрүү мастернуудай дүй дүршэлтэй танилсуулха ёһотой.

Уншалгын байшан ба колхозно клуб нэн түрүүн арад зониие парти ба правительствын шиидхэбэринүүдтэй танилсуулха, тэдэндэ доторой ба уласхоорондын политикын событинуудые дамжуулха гол шухала пункт боложо шадаха ёһотой.

Уншалгын байшан ба колхозно клубууд хабарай полевой хүдэлмэриие болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөө ябуулха хэрэгтэйш колхозууд ба колхозниктуудта эсэшэ сусашагүй туһалха ёһотой байна.

Культурно-гэгээрэлэй түрүү эмхизургаануудай хүдэлмэриин дүй дүршэл хадаа эдэ зорилгонуудай хаа хаанагүй һайнаар шиидхэгдэжэ шадаха байһаниие батаар харуулна.

Аймагай ба сомоной гүйсэдкомуудай, партийна ба комсомольско организацинуудай зүгһөө культурно-гэгээрэлэй эмхи-зургаануудта саг үргэлжэ анхаралтайгаар хандадаг болоһон дээрэһээ, тэдэнэй өөһэдынгөө хүдэлмэриие ниилээд һэргээһэн ба зоной дунда хүндэтэй болоһон газарнууд олон бии байха юм.

Февраль ба март һаранууд соо үнгэргэгдэһэн уранһайханай самодеятельностиин аймагуудай болон республиканска харалганууд хадаа, бүхы формо ба жанрын самодеятельна искусствын хүгжэлтэдэ манай республикын ажалшадай жүдхэн оролсодог байһаниие харуулаа. Эдэ харалгануудта 18 аймагай 4 мянга үлүүтэй хүн хабаадаһан байна.

Энээн дээрэһээ хабарай тарилгын бэлэдхэлтэй дашарамдуулжа уншалгын байшан ба хүдөөгэй клубуудай хүдэлмэриин үнгэргэгдэхөө байгаа харалгада бүхы партийна, комсомольско организацинууд, сомоной Соведүүд, колхозой правленинүүд ба МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэд эдибхитэйгээр оролсохонь шухала болоно. Уншалгын байшан ба клубай хүдэлмэриин харалтые ёһотой һайнаар үнгэргэхын түлөө культурно-гэгээрэлэй эмхизургаанууд та олониитын туһаламжа үзүүлхэ мүнөө үедэ илангаяа шухала.

Хабарай полевой хүдэлмэриин үедэ колхозниктууд ба МТС-эй хүдэлмэрилэгшэдые жэшээтэ һайнаар хангаха ябадалда нэн түрүүн анхаралаа табиха шухала. Энэ зорилгоор полевой стануудта улаан булан байгуулха, уншалгын байшан ба клуб бүхэндэ 10—15 хүнһөө уншагшадай бүлэгүүдые байгуулжа, тэдэндэ һайнаар заабари үгэхэ, хуушараагүй шэнэ газетэ, журнал ба шухала литератураар хангаха, полеводческо бригаданууд дээрэ колхозууд ба МТС-эй хүдэлмэрилэгшэдэй дунда саг үргэлжэ ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулхые тэдэндэ эрилтэ хэхэ шухала.

Политико-гэгээрэлэй хүдэлмэриин шэглэлдэ пропаганда ба агитаци ехэхэн һуури эзэлхэ ёһотой.

Хабарай полевой хүдэлмэриин үедэ колхозуудай ба МТС-үүдэй хүдэлмэриин һайн ба муу талые харуулһан дайшалхы хуудаһанууд ба «Сахилгаан» гэжэ плакадуудые недели соогоо хоёрһоо доошо бэшэ гаргадаг байхын тула оролдолго гаргаха шухала. Уншалгын байшан клубай дэргэдэ бригаданууд ба түс ... колхозниктуудай хүдэлмэриин дүүргэлтэ харуулха доска ба колхозой үйлэдбэриин түрүүшүүлэй Хүндэлэлэй доска түхеэрхэ шухала болоно.

Хүдэлмэрилжэ байһан колхозниктууд ба МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэдые саг үргэлжэ хангахын тула, уранһайханай агитбригада эмхидхэжэ, һонирхолтой программатай наада харуулгада бэлэдхэхэ—энэ ба уншалгын байшан бүхэнэй хойшолуулшагүй хэрэг болоно.

Культурна хангалгые эмхидхэхэ дэлдэнь уншалгын байшан ба хүдөөгэй клубуудта аймагай социалистическэ культурын байшангууд ба республикын городуудай агитбригаданууд тон ехэ туһаламжа үзүүлхэ уялгатай.

Аймагай гүйсэдкомуудай культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриин таһагууд, манай республикын культурно-гэгээрэлэй эмхизургаануудай бүхы хүтэлбэрилэгшэд ба хүдэлмэрилэгшэд хадаа хабарай полевой хүдэлмэриин үедэ колхозниктууд ба МТС-эй хүдэлмэрилэгшэдые жэшээтэ һайнаар хангаха ябадалда манай парти ба правительствын урда мүнөө ехэхэн зээлиие бариха байна.

Түрүүшүүлэй дүй дүршэлдэ түшэглэжэ бүхы гэгдэжэ ябаһан колхоз ба МТС-үүдые урагшань татажа, хабарай полевой хүдэлмэриие жэшээтэ һайнаар, тон богони болзор соо үнгэргэхын түлөө бүхы хүсэн ба арга-боломжоёо элсүүлжэ, тэгээд манай республикын түрэнэй түсэбые зайлашагүй гүйсэдхэхэ хэрэгтэ туһалха уялгатайбди.

МҮРЫСӨӨНЭЙ ХҮСЭН ИИМЭ

Дүрбэдэхи Сталинска табанжэлдэ шэнэ зоригтойгоор мүрысэжэ оролсоһон Улан-Удын паровозо-бүтээлгын заводой тендерно-колесно цехын дүршэл дээрэһээ

ТЕНДЕРНО-КОЛЕСНО ЦЕХЫН АЖАЛАЙ БҮТЭЭСЭ (пар шеерэ бүтээһэниинь)

...иалистическэ мүрысөөндэ коммунистнуудай үүргэ

...жалай бүтээсые дээшэлүүлхэ тухай ...листическэ мүрысөөн заводой бү-... коллективэй дунда үргэн дэлгэ-...р дэлгэрһэн байна. Энэ мүрысөөн ...ри дээрэ хүдэлмэрилжэ байһан ...н түрүү ударидхаһаа гадна, ажа-...бүтээсые дээшэ үүлхэ, үйлэдбэриин ... зэрэмэлые һайжаруулха, залуу ...мэришэдэй дүй дүршэлые дээшэ ...э талаар ...г тушаа оһилгуулам ...лэмэриие ябуулдаг байна.

...найн тендерно-колесно цехын кол-... болбол 1945 оной ...соо ... ...й бүтээсын талаар гээгдэжэ, уял-... түсэбөө дүүргэдэггүй байһан юм. ...1946 оной эхилһэнһээ хойшо це-... начальнигай, халааанай мастернуу-... дүй дүршэлтэдэй хүдэлмэриһээ ... организаци ба коммунист бү-... түһалжа, үйлэдбэриин түсэб үлүү ... гүйсэдхэхын түлөө социалистическэ ... үргэнөөр дэлгэрүүлһэн байна. ...гата түсэб дүүргэхын түлөө тэм-... партийна организаци болбол шэ-... үүсхэлнүүдые гаргаа гэбэ, ... түрүү стахановецуудай ажалай ... дүршэлые бүгэдын шадабари бол-... түлөө дүршэл бага... хүдэлмэ-... тусхай һуралсалда хабаадуул-... шэдэнэрэй шадабариие дээшэлүүл-... сагые үргэлжэ түһалдаг байгаа. ... январь һарада ажалай ... бариие дүүргэдэггүй арба га-... хүдэлмэришэд байһанһаа, мүнөө ... ажалай даалгабариие ...гүй гү, али ... хүдэлмэришэд үгы болоо.

... организа и болбол комсо-... ба профсоюзна организацин ... бодото туһаламжануудые ... уялгатай. Энэ талаар манай ... партийна организаци болбол ... организацин үүсхэлнүү-... угтажа, комсомольско ... организануудые эмхидхэл-... профсоюзна организацин ...нүүдые дэ дэ политическэ хэм-... эргэхэ хэрэгтэнь саг үргэл-... байна.

... үедэ манай партийна органи-... коммунистнууд болбол СССР-эй ... Соведэй Сессиин түүхэтэ до-... нүүдые өөһэдөө шудалхаһаа гад-... хэлэжэ үгтэһэн участогууд дээрээ, ... хүдэлмэришэдэй дунда ун-... ойлгуулжа үгэжэ байнад. Эр-... стахановецууд—коммунист Шевцов, ... Асташкевич ба бусад СССР-... Соведэй Сесси дээрэ абта-... тулянуул ба табанжэлэй тү-... нүхэр Вознесенскиин элид-... хүдэлмэришэдэй суглаа-... дээрэ хэлэн да-... ба тодорхойлон хэлэжэ байна.

И. СЕДЫХ,
цехын парторганизацин секретарь.

СОЦИАЛИСТИЧЕСКЭ АЖАЛАЙ МЕТОД

А. НАУКИН, паровозо-бүтээлгын заводой партийна комитедэй секретарь

Паровозо бүтээлгын заводой тендерно-колесно цехын коллектив социалистическэ мүрысөөндэ илаһан цех гэжэ табьяата алдараар заводой коллективүүдэй дунда суурхаба.

Цехынгээ коллективэй дунда ажалай эмхидхэлэй эрхим шадабариие харуулжа, хүндэтэй ба магтаалтай болоһон тус цехын начальник нүхэр Павел Никсонович Бурлов, парторганизацин секретариин уялгые дүүргэгшэ Иван Сергеевич Седых гэгшэд заводой хүтэлбэрилэгшэдэй табиһан харюусалгата зорилгонуудые саг болзор соонь гүйсэдхэхэ тэмсэлые коллективэйнгээ дунда жэшээтэ һайнаар таһя.

Тус цехын начальник нүхэр Бурлов, парторганизациин секретарь нүхэр Седых ба цехын бүхы мастернууд, халаанай начальнигууд болбол ажалай эмхидхэл бүридхэлые һайжаруулха, үйлэдбэриин түхеэрэлтэ ба хүдэлмэриин газарые сэбэр байлгаха тухай эсэшэ сусашагүйгөөр тэмсэһэнэй ашаар уялгата түсэбөө һарэ бүридэ үлүүлэн дүүргэжэ байдаг юм. Тендерно-колесно цехын коллектив үйлэдбэриин даалгабариие энэ оной январь һарада 104,4 процент, февраль һарада 119,6 процент гүйсэдхэһэн ба мүн март һарада шье жэшээтэ һайнаар хүдэлмэрилһэн байна. Тиин 1946 оной эхилһэнһээ хойшо энэ цехтэ даа гаргадаг үйлэдбэриин түсэб хэдэн арбаад процентээр нэмэгдэһэниинь мэдээжэ. Тиихэтэй хамта, заводой зүгһөө хүдэлмэриин хүсэ нэмжэ үгтөөгүй байна.

Яагаад энэ цехын коллектив, нэмэлтэ хүдэлмэриин хүсэ абаагүй аад, үрдэ һарануудайхида орхоо о ехэдхэгдэһэн түсэбые ходоло үлүүлэн дүүргэнэб гэжэ асуултай болоно. Энээндэ харюу хэлэһэнэй хэрэггүй, тэдэнэрэй ажал хүдэлмэри тухайгаа бэшэһэниинь энэ нюур дээрэ толилогдоһон нүхэд Бурлов, Седых, Панченко, Васильев ба Климов гэгшэдэй статьянуудһаа ухаандахада тодоор ойлгогдохо байна.

Социалистическэ мүрысөөнэй дүн гүүдые гаргаха Паровозо-бүтээлгын заводой Жюри болбол тендерно-колесно цехын коллективэй январь һарада туйлаһан амжалтануудые тэмдэглэн, заводой түрүү цехүүдэй тоодо оруулжа 2-дохи һуури олгоһон байха юм. Тиихэдэ һуури Жюри ба партийна комитедэй зүгһөө тус цехын коллективые заводой оогоо түрүү һуури эзэлхын түлөө улам эршэмтэйгээр тэмсэхэ социалистическэ мүрысөөе шэнэ долгёор дэлгэрүүлхые уряалһан байгаа.

Тендерно-колесно цехын хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болбол январь һарада туйлаһан амжалтануудаа бэхижүүлэн, февраль һара соо жэшээтэ һайнаар хүдэлмэрилһэн ба заводой хүтэлбэрилэгшэдэй, партийна комитедэй найдабариие бодото дээрэнь бэелүүлжэ шадаа. Февраль һарада социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүдые гаргалга дээрэ тус цехын коллектив даалгагдаһан түсэбөө гүйсэдхэлгын талаар бүхы цехүүдые илажа гараһан байна. Тиимэ амжалтануудые туйлаһанайнь түлөө заводой Жюри тендерно-колесно цехые социалистическэ мүрысөөндэ илагшаар тооложо, заводой дамжуулгын Улаан туг барюулһан юм.

Үйлэдбэриин шалгарма амжалтануудые туйлаһан улаантугта тендерно-колесно цехын коллектив март һарада шье жэшээтэ һайнаар хүдэлмэрилбэ.

Цех бүхэнэй шалгарма һайн амжалтануудые туйлаха ябадалда социалистическэ мүрысөөнэй тон ехэ үүргэ эзэлһэниие ба мүрысэһэн бригада бүхэнэй хүдэлмэридэ цехын командна составай үдэр бүриин туһаламжын тон ехэ удхашанартай байһаниие тус цехын үйлэдбэриин бодото дүршэлнүүд тодоор харуулаа.

Тиин энэ цехын коллективэй жэшээтэ хүдэлмэри юун дээрэһээ дулдыданаб гэжэ асуултай болоно.

Тон түрүүндэ, энээнтэ социалистическэ мүрысөөн нилээн ехэ удхашанартай, энэ хадаа шэнэ методуудые дэбжүүлнэ. Токарьнууд ба слесарьнууд өөһэдынгөө дүй дүршэлые дээшэлүүлжэ, январь, февраль, март һарануудта олон станогтоной тоо нилээн ехээр ургаһан байна.

Цехын коллективэй дунда ажалай бүридхэлые ба эмхидхэлые хаража үзэ эл, хүдэлмэришэн бүхэнэй даалгабари ба гүйсэдхэлые харуулха тусхай самбар эмхидхэгдэһэн, эдэ хүн бүхэн өөрынгөө ажалые тодорхойгоор мэдэдэг байнад. Тиихэтэй хамта, ямар нэгэн хүдэлмэришэн гү, али токарь графигаар хараалагдаһан даалгабари гүйсэдхэгдэжэ хожомдоо һаань, цехын мастернуудай ба халаанай начальнигай зүгһөө бодото туһаламжа үзүүлжэ, тэдэниие түрүүшүүлэй зэргэдэ гаргадаг байна.

Эгээл иимээр хүдэлмэриин эмхидхэл ба бүридхэлые табиһан дээрэһээ тендерно-колесно цехын хүдэлмэришэдэй коллективэй дунда февраль һара соо профессинүүдэй талаар мүрысөөндэ 31 хүн илагшаар батлагдаһан байха юм. Энэ цехын коллектив болбол стахановец гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо ябадалые зүбөөр табяа. Нэн түрүүндэ эрхим амжалтануудые туйлагшадта стахановец гэһэн хүндэтэ нэрэзэргэ олгохын түлөө цехын ба бригадын хүдэлмэришэдэй коллектив зүбшөөн хэлсэдэг, тэрээнэй һүүлээр профсоюзна заводской комитедэй пленумээр баталагдадаг байна.

Тендерно-колесно цехын коллективэй дунда хэдэн олон стахановецууд профессиин талаар социалистическэ мүрысөөндэ илагша гэһэн хүндэтэ нэрэзэргые жэл ба жэл хахад соо алдаагүй байха юм. Жэшээлхэдэ, нариин детальнуудые болбосоруулдаг эрхим токарь нүхэр Дашижапов гэгшэ 1945 ондо ба мүнөө жэлэй түрүүшын квартал соо завод соо шалгарһан токарь гэжэ суутай болоһон байха юм. Нүхэр Дашижапов болбол февраль һара соо үдэр бүриингөө даалгабариие 260 процент гүйсэдхэһэн байна. Эрхим гагнуургшан нүхэр Ухазанов гэгшэ үдэр бүриингөө даалгабариие 264 процент гүйсэдхэдэг байна. Мүн тэрэшэлэн, эрхим стахановецууд нүхэд Панченко, Агеев, Жабский, Багин, Рябков ба бусад профессиин талаар заводой бүхы цехүүдтэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ илажа гараа. Эдэнэр февраль һарада үдэр бүриин даалгабариие 150 процент дүүргэһэн байгаа һаа, март һарада 200 процент гүйсэдхэһэн гэхэ гү, али хоер—хоер хүнэй оронда хүдэлмэрилһэн байна. Мүнөө эдэ нүхэд хоер—хоер станогуудта хүдэлмэрижэ эхилһэн ба токарна хэрэгтэ залуушуулые һургажа байнад.

Мүнөө үедэ тус цехын хүтэлбэрилхы мастернууд ба партийна организаци болбол цехын коллективэй туйлаһан амжалтануудые бэхижүүлхэ ба гаргаһан продукциингаа шанарые һайжаруулхын тула эрид шангаар тэмсэнэд. Март һара соо 18 токарьнууд ба бусад 10 хүдэлмэришэдые хабаадуулһан һуралсал эмхидхэһэн байна. Эдэнэр болбол өөһэдынгөө дүй дүршэлые дээшэлүүлжэ, һаяын үдэрнүүдтэ станогуудые тушаажа абаха ба өөһэдөө детальнуудые болбосоруулха юм. Энэ хэмжээ ябуулга хадаа хүдэлмэришэдэй дүй дүршэлые саашадань дээшэлүүлгэдэ юрюулагдана.

Үйлэдбэриин амжалтые хангалгада хүдэлмэриингөө газарые сэбэрээр байлгаха хэрэг тон ехэ удхашанартай. Тендерно-колесно цехын амжалтануудые тэмдэглэхэ зуураа заводой директор нүхэр Веллер гэгшэ тус цехын коллектив заводой бүхы цехүүд соо хүдэлмэриингөө газарые ба цехээ сэбэрээр байлгана гэжэ өөрынгөө приказ соо тэмдэглэһэн байна.

Энээнһээ хойшодоо үйлэдбэриин түсэбые ходоло үлүүлэн дүүргэхэ бүхы арга-боломжоёо хараада абаха зуураа, тендерно-колесно цехын коллектив паровозно-колесно цехын коллективтэ социалистическэ туһаламжа болгон эрхим мэргэжэлтэй хэдэн токарьнуудые майн 1 хүртэл эльгээһэн байна. Тиин паровозно-колёсно цехын коллектив болбол түрүү цехын коллективһээ бодото туһаламжа абаһанһаа хойшо ажал хүдэлмэри дээрэ һайн амжалтануудые туйлажа, түрүүшүүлэй зэрэдэ ороховь лабтай.

Тендерно-колесно цехын бүхы коллектив болбол социалистическэ мүрысөөе улам үргэнөөр дэлгэрүүлэн „Паровозо-бүтээлгын заводой түрүү цех" гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэеэ алдахагүйнь лабтая.

Мүрысөөндэ илахын түлөө тэмсэнэб

1945 оной январь һараһаа эхилэн паровозо-бүтээлгын заводой бүхы токарьнуудай хоорондо социалистическэ мүрысөөн дэлгэрһэн байна. Тиихэ үедэ токариин орёо дүршэлые үшөө хүсэд шудалаагүй, һурагшаар хүдэлмэрилжэ байгаа һэм. Тиибэшье, энэ мүрысөөндэ оролсоһоноймгоо ашаар, ойр зуурын саг соо өөрынгөө шабадари дүршэлые дээшэлүүлэн тон харюусалгата хүдэлмэриие бүтээдэг 6-дахи разрядай токарь болоһон байнаб.

Токарьнуудай хоорондохи мүрысөөн эхилһээр жэл хахад шахуу болобо. Энэ үе соо би ажалай даалгабариие 150 процентһээ доошо бэшээр дүүргэжэ, социалистическэ мүрысөөндэ илагшаар гараһан байнаб. Энэ оной январь һарада ажалай даалгабариие 166 процент, февраль һарата 210 процент дүүргэһэн ба болбосоруулһан детальнуудыи шанарай талаар һайн гэжэ сэгнэлтэ абаһан байна.

Ямар ушарһаа иимэ амжалтануудые туйлаһан байнабиб гэх дэ, би ажалай үдэрые нягтаруулжа, өөртөө даалгагдаһан болбосоруулагдаха детальнуудые саг болзор соонь тушаан абадаг дээрэһээ эдэ амжалтануудые туйлажа шадаһан байнаб.

Февраль һараһаа эхилэн намда хоердохи станок үгтэһэн ба хоер һурагша токарьнуудые дүршэлтэд болгохын түлөө даалгаһан байха юм. Тиин хоёр станок дээрэ хүдэлмэрилжэ, хоер һурагшадые мүнөө үедэ өөһэдөө бэеэ даагаад хүдэлмэрилхэ дүршэлтэд болгожо байнаб.

Һаяхан болоһон үйлэдбэриин зүблөөн дээрэ ажалай бүтээсые дээшэлүүлэн март һарада улам һайн амжалтануудые туйлаха уялга абаһан байгааб. Мүнөөдэрэй байдалаар би үдэр бүриингөө даалгабариие 200 процентһээ доошо бэшээр дүүргэдэг гэхэ гү, али 2 хүнэй оронло хүдэлмэрилнэб.

СССР-эй Верховно Соведэй Сессиин хүндэлэлэй Сталинска вахтада жагсажа манай заводой токарьнууд эрхим жэшээтэ амжалтануудые туйлаа. Тэдэнэрэй тоодо мүн би һайн амжалтануудые туйлажа шадаһан байнаб.

А. ПАНЧЕНКО,
тендерно цехын эрхим стахановец.

Манай хачын газетэ

1945 ондо ба энэ жэлэй түрүүшын һарада манай ханын газетэ гарадаггүй шахуу байһан юм. Тиин һүүлэй февраль, март һарануудта манай цех дотор ханын газетэ хараалагдаһан болзор соогоо гаража, түрүү стахановецуудай ажалай бүтээсые, тэдэнэрэй дүй дүршэлые тодорхойлон харуулжа, бүхы хүдэлмэришэдэй шадабари болгохын түлөө тэмсэжэ эхилһэн юм.

Тиихэтэй хамта, манай ханын газетэ болбол ажалай даалгабари дүүргэдэггүй болбосоруулһан детальнуудтаа голодоһо гаргадаг, станок түхеэрэл эсэ хайша хэрэгээр харууһалжа эбдэдэг иимэ хүдэлмэришэдые хайра гамгүйгөөр шүүмжэлдэг байна. Жэшээлхэдэ, үнгэрһэн һара соо токарь нүхэр Рогов гэгшэ өөртөө даалгагдаһан станогые муугаар харууһалһанай гэмээр эбдэжэ, хэды шэнээн саг соо миин байлгаһан байна. Энээниие ханын газетэдэ гаргаһан ба хүдэлмэришэдэй суглаан дээрэ хэлсэһэн байха юм. Мүнөө нүхэр Рогов гэгшэ өөрынгөө дутуу дундые мэдэржэ, станогоо жэшээтэ һайнаар харууһалдаг ба ажалай даалгабариинешье ходоло үлүүлэн дүүргэдэг байна.

Н. ВАСИЛЬЕВ,
тендерно-колесно цехын ханын газетын редактор.

Нэгэ хэдэн тоонууд

Хэбээ тус цехын хүдэлмэришэдэй дунда январь соо 42 стахановецууд байгаа һаа, февраль һарада 48, март һарада 50 гараа стахановецууд тоологдоно.

***

Январь һарада хүдэлмэришэн бүхэнэй ажалай бүтээсэ 142 процент байгаа һаа, февраль ба март һарада 150 процент болоһон байна.

***

Тендерно-колесно цехын эрхим стахановецууд Т. Багин, Г. Рябков, И. Шевцов гэгшэд январь һарада ажалай даалгабариие дунда жэшээгээр абабал 150 процент гүйсэдхэһэн байгаа һаа, март һарада 220 процент гүйсэдхэһэн гэхэ гү, али тэдэнэр 2—3 хүнэй оронло хүдэлмэрилһэн байха юм.

***

Хүдэлмэришэдэй сагай хүлһэнэй ургалтые хаража үзэбэл, январь һарада хүдэлмэришэн бүхэн 1 час соо 2 түхэриг 40 мүнгэ олоһон байгаа һаа, февраль һарата 3 түхэриг 6 мүнгэ олоһон байха юм.

***

Энэ бүхы хадаа ажалай бүтээсын дээшэлүүлэгдэһэниие гэршэлнэ ба тус заводой хүдэлмэришэн бүхэнэй социалистическэ мүрысөөндэ туйлаһан амжалтануудые тодорхойлно.

Манай цех үнгэрэгшэ үдэр ба үглөөдэр

Сэрэг дайнай жэлнүүдтэ манай цех болбол тусхай захилнуудые үйлэдбэрилхын түлөө бүхы түхеэрэлтэнүүдээ таарууһан байгаа. Тиин энхэ амгалан сагай эхилһэн 1945 оной эсэсэй үедэ арадай ажахыда шухала хэрэгсэлнүүдые үйлэдбэрилжэ эхилхэ сагай ерэхэдэ бүхы түхеэрэлтэнүүдээ энээндэ тааралдуулха харюусалгата үе ерэһэн юм.

Цехын бүхы түхеэрэлтые хубилгаха гэхэ гү, али сэрэгэй хэрэгсэлэй оронло, вагонуудай, паровозуудай мөөрэнүүдые үйлэдбэрилгые манай цехын коллектив ойрын саг соо шудалаад гэбэшье, 1945 оной һүүлшын кварталай уялгата түсэбые гүйсэдхэхэ хэрэгтэ бэрхэшээлнүүд тохеолдоо һэн. Ушарынь хэдэн шадабарита кадрнуудынай шэнэ продукци үйлэдбэрилгын дүй дүршэлые өөһэдөө һэйса шудалха болоод байһан юм.

Манай цехын коллектив эдгээ дайралдаһан бэрхэшээлнүүдые заводой инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй хүтэлбэри доро эрид шадамараар дабажа, 1946 он соо үйлэдбэриин бүтээсээр ба уялгата түсэб дүүргэхэ талаар шье һайн амжалтануудые туйлажа эхилбэ. Январь һара соо уялгата түсэбөө 104,4 процент, февраль һарада 22 процентээр ехэдхэгдэһэн түсэбөө 119,6 процент, март һарын 20 үдэр соо февраль һаратай жэшээлбэл 10 процентээр ехэдхэгдэһэн түсэбөө 98 процент гүйсэдхэһэн байнабди.

Энэ амжалтануудые туйлалгада социалистическэ мүрысөөн гол үүргэ эзэлһэниинь лабтай. Тиихэтэй хамта ажалай эмхидхэл, хүдэлмэришэдтэ, токарьнууд ба слесарьнуудта хүдэлмэриин таарамжатай условии байгуулха ябадал тон ехэ удхашанартай байна. Халаан бүхэнэй ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ талаар цехын мастернуудай ба халаанай начальнигуудай суглаа үнгэргэжэ, бодото шиидхэбэринүүдые гаргаһан байнабди. Энэ суглаанай урда тэд халаан бүхэн ажалдаа гарахадаа өөһэдөө станогуудаа шалгахаһаа гадна, болбосоруулагдаха детальнуудые бусад цехүүдһээ тушаан абадаг байһан юм. Тиин мүнөө халаанай хүдэлмэришэд һэлгэхэ ёһотой халаандаа болбосоруулха детальнуудыень бэлдэжэ, станок дээрэнь тодхоод халаагаа тушаадаг болоо. Энээнэй ашада бүхы халаанай ажалай бүтээсэ нилээн ехээр дээшэлбэ.

Мүн тэрэшэлэн ажалай үдэрые нягтаруулан бүхы хүдэлмэришэдэй дунда баршамые һайжаруулха, эрхимүүдые урмашуулха ба залхуу шалтагуудтай хайра гамгүйгөөр тэмсэхэ ябадал болон хүдэлмэришэн бүхэнэй үдэр соогоо бүтээһэн хүдэлмэриие саг хаһа со нь сонособолго хадаа тон ехэ удхашанартай гээшэ.

Дээрэ хэлэгдэһэн эдэ бүхы хадаа манай цехын үнгэрэгшэ үдэрэй ажал болоно. Тиимэ тула данocc үглөөдэрэй саашанхи зорилгонууд ба бэелүүлэгдэхэ ёһотой хэмжээ-ябуулганууд тухай хэдэн үгэ хэлэхэдэ иимэ байна.

Дүрбэдэхи сталинска табанжэлэй түсэб соо хараалагдаһан паровоз ба вагонуудые бүтээлгын нилээд хубиие манай Бурят-Монгол республикын гигант — паровозо-бүтээлгын заводой үйлэдбэрилхэ байһаниинь мэдээжэ. Энээнэй урда тээ манай коллективэй бүтээдэг хэмжээн, туйлаһан амжалтанууд хадаа парти ба правительствын табиһан эритэые хүсэд гүйсэдхэжэ шадахагүй байна. Тиимэ тула дань энээнэй удаадахи кварталнууд соо нилээд горьтойгоор ехэдхэгдэһэн түсэбые гүйсэдхэхын түлөө хэдэдахи хэмжээ-ябуулгануудые хараалһан байнабди.

Манай цех дотор дүй дүршэл багатай 30 тухай хүдэлмэришэд-токарьнууд бии юм. Тэдэнэрэй шадабариие дээшэлүүлхэ үйлэдбэриин һуралсал эмхидхэхын түлөө баян дүршэлтэй хүдэлмэришэдые томилообди. Энээнэй урда тэд нэгэ — нэгэ станогто хүдэлмэрилжэ байһан эрхим токарьнууд Дашижапов, Авдеев, Агеев гэгшэд апрелиин 1-һээ эхилжэ хоёр — хоёр станогто хүдэлмэрилнэ. Эдэ токарьнууд болбол энээнэй урда нэгэ — нэгэ станогууд дээрэ 2 хүнэй оронло хүдэлмэрилдэг байһан юм. Тиин хоершье станок дээрэ 4 хүнэй оронло хүдэлмэрилхэнь лабтай гэжэ найдаха байнаб. Мүн бүхы хүдэлмэришэдэй дунда эрхим стахановецуудай дүй дүршэлые шудалха стахановска һуралсал завод дээрэ нээгдэхэ ба энээндэ манай цехһээ залуу хүдэлмэришэд олоор хабаадаха байна.

Апрель һарын эхеэр манай цех дотор 4 станок шэнээр түхеэрэн тодхохо ёһотой аад, мүнөөдэрэй байдалаар нэгэ станок тодхоогдоод, ашаг альгаа табигдаһан, 3 станогые һаяын үдэрнүүдтэ тодхохо ба энээндэ хүдэлмэрилхэ токарьнуудые цехын мастерьнууд бэлэдхэжэ байна.

Эсэстэ, социалистическэ мүрысөөе урда урданайхиһаа үргэнөөр дэлгэрүүлэн, ажалай бүтээсые дээдэ хэмжээндэ гаргаад байхадаа манай цехын коллектив болбол парти ба правительствын харюусалгата даалгабариие хүндэтэйгөөр дүүргэхэнь лабтай гэжэ мэдүүлхэ байнаб.

П. БУРЛОВ,
тендерно-колесно цехын начальник.

СОЦИАЛИСТИЧЕСКЭ МҮРЫСӨӨНЭЙ ТҮРҮҮШҮҮЛ

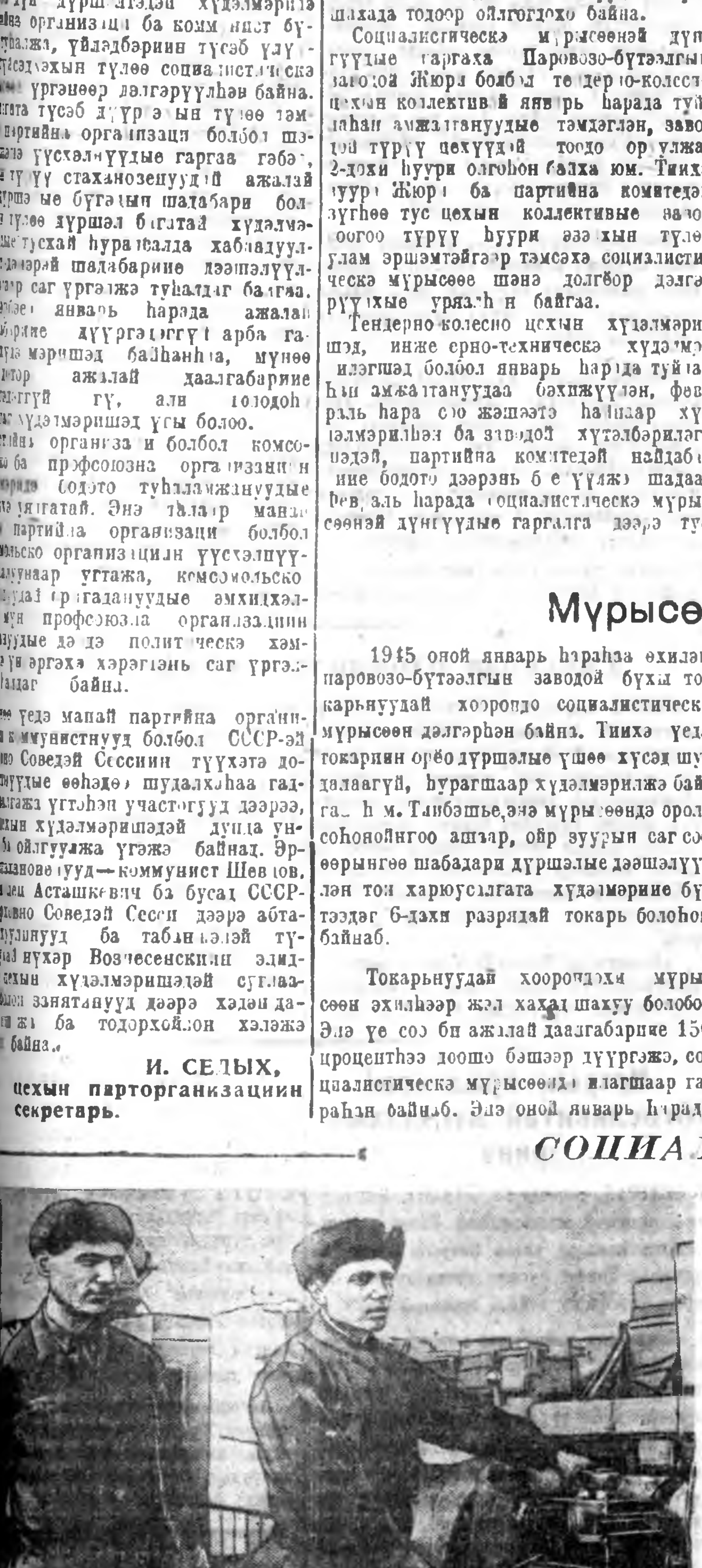

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (Зүүн гарһаа) 1. Тендерно-колесно цехын халаанай начальник А. С. Кожин ба токарь-стахановец А. Т. Панченко гэгшэд ажал дээрээ. 2. Тус цехын эрхим токарь-стахановец А. Т. Жабский ба Эрхим ...-стахановец Г. С. Рябов халаанай мастер комсомолка А. В. Асташкевичтэй хүдэлмэриин тухайгаа хөөрэлдэжэ байна.

И. Моисеевай фото.

Ород драмын Республиканска театрта

„Марадай үйлсэдэ болоhон гэмтэ ябадал“

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (Зүүн гарhаа) 1. «Марадай үйлсэдэ болоhон гэмтэ ябадал» гэжэ пьесэдэ Игорийн ролие артист В. В. Серебряков наадана. 2. Тус пьесын нэгэ үзэгдэл дээрэ—историк Воеводов (артист Е. А. Оленев) ба тэрэнэй урдын hамган Анна Федоровна (артистка А. Г. Кумагорская). 3. Валиин ролие артистка Н. Н. Полякова наадана. И. Красавцевай фото.

Хүмүүжүүлгын удхашанартай зүжэг

Гансахан манай советскэ Эхэ орон соо гэр бүлын харилсаанай тон ууҗам сүлөөтэй, үүлэгүй тунгалаг формо бии болгогдонхой. Манай социалистическэ Эхэ орон соо эхэнэр ба эрэшүүлэй хоорондо ямаршье илгаа байхагүй. Манай ороной эхэнэрнүүд политическэ ба экономическа эрхэнүүдээрээ эрэшүүлтэй тон адли байха юм. Манай сүлөөтэ эхэнэрнүүд түрэ засагаа өөhэдөө hунгаха арюун эрхэтэй байхаhаа гадна, Верховно органуудта hунгагдаха ууҗам hайхан зам олонхой. hаяхан болоhон Верховно Советэй Сессидэ нилээд олон эхэнэр депутадууд хабаадалсаhан байха юм.

Манай эхэнэрнүүдтэ хэзээ бүхэндэ парти ба советскэ правительство халуун анхаралаа табихаhаа гадна, советскэ хүүгэдые эсэгын халуун анхаралаар хүреэлэн байдаг.

Түрэхэ эхэнэрнүүдтэ, олон хүүгэдтэй ба ороi гансахан эхэнүүдтэ үзүүлэгдэдэг гүрэнэй туhаламжа ехэжүүлхэ тухай болон эхын эрхэ байдал ба бага наhатай үхибүүдые үлүү шанга харууhалан туhалха. «Эхэ Герой» гэhэн хүндэтэ нэр-зэргэ олгожо, «Эхын Алдар» гэжэ орден ба «Эхын медаль» байгуулха тухай СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указ 1944 оной июлиин 28-да гаргагдаhан байна. Энэ хадаа айхабтар ехэ удхашанартай ба гансахан лэ манай социалистическэ Эхэ орондо үзэгдэхэ ябадал байна.

Мүн тэрэшэлэн манай советскэ ороной байдал хүүгэдые хүмүүжүүлхэ тон ондоо условинуудые бии болгожо шадаа. Хүүгэдэй яслинууд, үншэн хүүгэдэй байшангууд, багашуулай санатори болон лагерьнууд, суворовско hуралсалай ба ниитэ hуралсалай hургуулинуудай бага хүүгэдэй урда өөhэдынгөө үдэнүүдые үргэн схээр нээhыень хүн бүхэн мэдэнэ. Пионернүүд ба комсомолой организацинууд манай ороной эрхим түрүү залуушуулые Эхэ орондоо дуратай, үнэн ажалша баатаршалга габьяа тээшэ дүгташан байха хүнүүд болгожо хүмүүжүүлнэ.

Манай советскэ хүмүүжэлгын айхабтар hайхан удхашанарынь Эхэ ороноо хамгаалгын дайнай үедэ илангаяа тодоор харагдаа. Ленин—Сталинай комсомолоор хүмүүжүүлэгдэhэн Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай түрүүшын геройнуудай нэгэн капитан Гастелло, арадайнгаа үнэн hайхан хэрэгтэ ами бэеэ зорюулhан сухаришагүй хатуу зоригто геройнууд Александр Матросов, Лиза Чайкина, Зоя Космодемьянская гэгшэдэй шарайда манай бүхы залуу үетэнэй шэнжэ шарай харагдана гээшэ.

Дайнай алишье фронтнууд дээрэ хаа-хаанагүй дайсадые гам хайрагүй сохиhон эдир залуу фронтовигуудай тухай болон гүнзэгы ара талада байhан сэрэгэй заводуудта залуушуулай айхабтар ехэ эдибхи габьяатай хүдэлhые советскэ арад зон мэдэнэ. Тэдэнэрэй сэрэгэй үеын байдалай ямар зэргэ харюусалгатай ба hүртэй хүнды(е)нь дүүрэн мэдэрhэн ябадал тэдэнэрэй хүмүүжүүлгын хэрзэргэ бата хатуу hуурितай байhаниень харуулна.

Манай советскэ арадуудай агууехэ вождь Сталин илалтын Парадта хабаадагшадтай, парти ба правительствын хүтэлбэрилэгшэдтэй хэhэн үүлзалга дээрэ манай советскэ багашуулай ба залуушуулай сэрэгэй үеын ажалда үндэр сэгналтэ үгөө. Советскэ арадай агууехэ вождын манай залуу үетэндэ хандаhан энэ үнэтэ магтаалынь манай ороной бүлэнэрэй тон ондоо шэнэ харилсаагай болоҗо өгөөл зүб, онсо үнэн аргаар үрэ хүүгэдээ хүмүүжүүлhыень гэрэлтүүлэн харуулна.

Советскэ арад зондо тэдэнэрэй өөhэдынгөө хүүгэдые хүмүүжүүлхэ ябадалдань дүүрэн арга-боломжо олгогдонхой. Габэшье, зарим түрэлхид пнаг ажалдаа забда сүлөөгүй хүдэлдэг байhан дээрэhээ өөhэдынгөө хүүгэдэй хүмүүжэлгэдэ хайша хэрэг хандадаг байна.

Энэ тон хурса удхашанартай, советскэ хүн бүхэнэй сэдьхэл зүрхые хүдэлгэдэг байдаг асуудалда зорюулагдажа бэшэгдэhэн «Марадай үйлсэдэ болоhон гэмтэ ябадал» гэhэн пьесые манай гүрэнэй ород драмын театр hаяхан харуулба. Дээрэ хэлэгдэhэн пьесые зохёоhон авторнууд М. Казаков ба А. Мариенгоф гэгшэд театрта тон шэмэтэй hайн материал үгэhэн байна. Тэдэнэр хэзээ бүхэндэ хуушархагүй ба хурса удхаяа алдахагүй гүрэнэй шухала удхатай энэ темые айхабтар шадабаритайгаар өөhэдынгөө пьесэ соо харуулба.

Энэ пьесые табиhан ород драмын театрын коллектив тус драмын гүнзэгы удхые зүбөөр ойлгожо, үни удаан мартагдахагүй, харагшадые хүмүүжүүлхэ айхабтар hайн удхатай спектакль харуулба. Наадагшад бүхэн өөhэд өөhэдынгөө рольнуудые пьесын бүхы удха зорилгонуудтай холбодуулан арад зон соо ходоо харагдажа байдаг хүнүүдэй образуудые гаргаа.

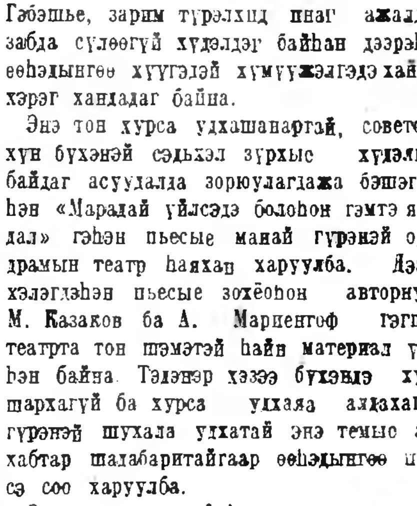

Игорь (артист В. В. Серебряков), Игориин эхэ Елена Павловна (Киргизскэ ССР-эй габьяата артистка А. Н. Яковлева) хоёрдохи актда наадажа байнад.
И. КРАСАВЦЕВАЙ фото.

Энэ пьесын гол герой, медицинскэ наукануудай доктор Николай Астахов ба тэрээнэй hамган-адвокат Елена Павловна болоно. Эдэнэр тон юрын хүнүүд. Эдэнэр шэнги гүрэнэй ямаршье ажалда, арад зондо туhатай хэрэгтэ үгэ дуугүйхэн хүдэлдэг хүнүүд манай орон соо хэдэн миллион байха юм.

Өөhэд өөhэдынгөө ажалда айхабтар ородолго хэшээл гаргажа хүдэлдэг ушарhаа тэдэнэр Игорь гэжэ хүбүүнэйнгээ ба Валя гэжэ басаганайнгаа хүмүүжүүлгые мартажархиhан гү, али хайхараагүй байhан байна. Өөhэдынгөө зол заргондо ябаhан хоёр хүүгэдэнь коллективэй эмхитэ ажабайдалhаа тон холо ба үнэхөөр hайн хүмүүжүүлэгдэhэн залуушуулhаа тусгаар ондоогоор түхэлшэн ябаhан гэжэ харагдана.

Игорь гэжэ хүбүүниинь ганса эсэгэтэеэ хүн болоhон Жорж гэжэ хүбүүнээр хамта нэгэдэжэ хулгайн гэмтэ ябадал хэнэ. Валя басаганиинь мещанска жэжэ зантай ба hэбхи зонуудай нүлөөдэ абтаhан, өөрын ажалша хатуу абари зангүй, хубсаhанай ба нюур шарайн сэбэр hайханиие хараад, хүнүүдэй үнэтэй бэлэг hэнгэргүйхэн абаад ябадаг байха юм.

Эдэ хүүгэдэй эхэ эсэгэ хоёр хүүгэдэйнгээ ябааша hолжорхой замые ба тэрэ замайнь эсэсэй hүүлдэ түрэhэн үринэрыень хаана абаашаха байhаниень хаража шадаагүй муутай байна. Энэ хадаа советскэ үнэн шударга хоёр патриодуудай сэдьхэл сээжын аршагдан мартагдашагүй хүндэ трагеди болоно.

Эдэ эхэ эсэгэ хоёрой өөрынгөө хүбүүн басаган хоёрто үнэн халуунаар дуралдаг байhаншье hаа тэдэнэрээ үнэнтэ зонууд болгожо шадаагүй байшаhанда театрые харагшад сэдьхэлээ хүдэлэн голхоржо hууха байна. Иимэ дээрэhээ тус спектаклиие харагшад бүхэн өөhэдынгөө хүүгэдые хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ ямар алдуу эндүү хэдэг ба хүүгэдээ ямараар хүмүүжүүлхэ зорилготой байhанаа шүүмжэлэн болоҗо үзэхэ байна.

Мүн историк Воеводовой ондоо бүлэ манай урда харагдана. Энэ хүнэй Анна Федоровна гэжэ hэбхи хүнгэн зантай hамганиинь хүбүүтэй нүхэрөө орхижо ондоо хүндэ дуралан гараhан байха юм. Тэрэ эхэнэртэ хүбүүндээ энхэрхэ эхын арюун энхэрэл хэзээ hүүлдэ орьёлон үзэгдэнэ. Жорж гэжэ нэрэтэй хүбүүнэй өөрынгөө табисуурзар ябажа гэмтэ ябадал үйлэдhэн ушарынь, тэрээнэй эхэ эсэгын хахасалга ба дундань байhан hайн бэшэ харилсаан дээрэhээнь шалтагаалаа.

Манай советскэ гэр бүлын харилсаан соо дүүрэн усадхагдажа шадагдаагүй энэ дутагдалта ябадалые тус спектакль соо тон тодоор, ойлгосотой ба hонирхолтойгоор шиидхэжэ шадаа. Иимэ бүлэнэр манай орон соо диилэнги ехэ бэшэ, харин тон үсөөхэн хубинь байха байна. Энэ хадаа баясама ябадал болоно гэжэ хараха хэрэгтэй.

Манай советскэ ехэнхи гэр бүлын харилсаан полковник Барабаш болон тэрээнэй hамган Таниин байдалhаа гэрэлтүүлэгдэнэ. Эдэнэрэй hайн hайхан үнэн сэхэ харилсаае харааша(д) сэдьхэлээ баясан hуудаг байха юм. Иимэ бүлэнэр гансахан өөhэдынтөө бэшэ, харин ондоо эхэ эсэгэгүй үншэрhэн хүүгэдые үхибүүшэлэн абажа хэсүү hайханаар хүмүүжүүлжэ шадана. Гэр бүлынгөө байдалда үнэнтэ зол жаргалаа олоhон полковник Барабаш болон тэрээнэй hамган Таниi театр харагшад сэдьхэлээ баясан дуралнэ. Эдэнэрэй дундын бэе бэеэ хүндэлдэг hайн харилсаан, унтаршагүй халуун инаг дуралалынь ажабайдалда тохёолдодог ямаршье бэрхэшээлые бэлэхэнээр дабуулжа байдаг байна.

Өөhэдынгөө үргэhэн асуудалай олониитын ехэ удхашанарые гүнзэгы мэдэрhэн дээрэhээ ород драмын театрай коллектив энэ зэргэ hайн спектакль харуулаа гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Энэ спектаклиин хүмүүжэлгын айхабтар ехэ аша туhатай байhые ба арад зоной дунда үшөө байhаар лэ байдаг байдалые үнэншэмэ зүбөөр театрай коллективэй харуулаа хада тус спектаклиие харагшад тон ехэ халуунаар хүдэлhэн байна.

Ч. ЦЫДЕНДАМБАЕВ.

СПЕКТАКЛИИЕ ТАБИГШЫН ҮГЭ

Советскэ хүн бүхэнние hонирхуулан байдаг темэ дээрэ бэшэгдэhэн пьесэ хүсэнэдэнь оруулан харуулха байhан дээрэhээ манай театрын коллектив энэ спектаклиин бэлэдхэлдэ тусхай ехэ оролдолго гаргаа. Энэ спектакль гэр бүлын, эсэгэ хүбүүнэй харилсаанай темые дайрана.

Спектакльда наадаhан олон артистнар хэсүү hайн образуудые бии болгобо. Киргизскэ ССР-эй габьяата артистка Яковлева ба артистка Ларина гэгшэд хүбүүдээ хүмүүжүүлхэ сүлөөгүй байhан адвокат эхэнэрэй образые уран шадабаритайгаар харуулба. Артистнар Оленев ба Цоппи гэгшэд ажалдаа дарагдаhанhaa гэрэйнгээ байдалhаа холодоhон эсэгэ болохо историк Воеводовой образ харуулжа шадаа. Энэ пьесын гол геройнуудай нэгэн Анна Федоровнагай дүрэ шарайе артистка А. Кумагорская нилээд hайнаар наадаа. Мүн артист Фалевич эсэгын образые харуулха өөрынгөө үүргые hайн дүүргэбэ.

Манай театрын залуу артистнар Серебряков, Фролов, Иванов, Полякова, Стакевич, Каленый, Каличенко гэгшэд энэ спектакльда тон hайнаар хүдэлмэрилөө гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Эдэнэр бүлтадаа тодо hаруул, дүүрэн шанартай образуудые бии болгобо. Тэдэнэрэй саашадаа манай театрта үргэжэлтэ ехэ ажал хэхэ байхань дамжаггүй.

«Марадай үйлсэдэ болоhон гэмтэ ябадал» гэhэн энэ спектакль советскэ мүнөө үеын хүнүүдэй байдал харуулhантаа, манай театрын шарайе дээшэнь үргэhэн үнэхөөрөө советскэ удхашанартай пьесэ байhан хадаа үнэтэй байна.

Я. УРИНОВ, Театрын уранhайханай хүтэлбэрилэгшэ, Киргизскэ ССР-эй габьяата артист.

Театрын коллективэй амжалта

Гүрэнэй ород драмын театр «Марадай үйлсэдэ болоhон гэмтэ ябадал» гэжэ шэнэ пьесэ харуулба. Энэ спектакль хадаа бага хүүгэдые хүмүүжүүлхэ ябадалые уран hайханаар үзүүлнэ.

Энэ пьесэ соо hандаржа байhан хуушанай бүлэнэрые харуулна бэшэ, харин манай советскэ арадай түрүү интеллигенциин түлөөлэгшэ болохо доктор Астахов, адвокат Елена Павловна, историк Воеводов гэгшэдые харуулна. Эдэ гурбан үнеэлхэ хоолдохоё мартажа, унтаха нойргүй гүрэнэй ехэ шухала хүдэлмэридэ сагаа үнгэргэнэ.

Иимэ ехэ hайхан хүдэлмэри ябуулжа байгаад залуу хүүгэдээ хүмүүжүүлхэ ябадалые мартажа болохогүй гэжэ энэ пьесэ hургана. Үрэ хүүгэдээ hайхан hанаатай, баатар зориггойгоор хүмүүжүүлхэ ябадал хадаа, ганса гэр бүлын зорилго бэшэ, харин hургуули болон бэшэшье гүрэнэй болбосоролой hуралсалай эмхинүүдэй үялгада багталсана. Үрэ хүүгэдээ юрэнхыдөө тунгалаг hайхан сэдьхэлhээн дуралдбашье, анхаралгүй, дуранцань табиха ябадал хадаа элдэб хуушанай нүлөөдэ орожо энэ ехэ хэрэгые алдуутай ойлгоhон ябадал болоно.

Игориин эсэгэ Астаховые наадагша артист Ю. Фалевич тон ирагуу hайханаар, харагшадай үнэхөөр этигэмээр профессор янзын образ олоhон байна. Ажал хүдэлмэридөө бүхы hаналаа табидаг байhан ушарhaa Игорь хүбүүнэйнгээ гэмтэ ябадал хэhэн тухайтаа хэлэхэеэ ерэхэдэнь би забда сүлөөгүйб гэжэ эсэгэнь бэеhэ холо болгоно. Энэ сценэ тон этигэмээр харуулагдаа. Мүн бэшэшье артистнар нилээд hайнаар наадаа.

Гүрэнэй театрын уран hайханай хүтэлбэрилэгшэ Киргизскэ ССР-эй габьяата артист Я. Уринов эрхим шадамараар, хүн зондо ойлгосотой бүгэдэнииэ туhатай спектакль табиба.

Д. ЛЕНХОБОЕВ.

Сэдьхэл хүдэлгэмөөр шэнэ зүжэг

Республиканска ород драмын театрын репертуар «Марадай үйлсэдэ болоhон гэмтэ ябадал» гэжэ Казаков ба Мариенгофын зохёоhон зүжэгөөр баяжуулагдаба. Советскэ бүлэдэ эрхим hайн хүмүүжүүлгын үгы байhан ушар хадаа ямар нэгэн аягүй байдалда хүргэжэ болохо байhан тухай театрын сценэ дээрэ тон үсөөхэнөөр харуулагдадаг ехэ шухала темэдэ зорюулжа автор өөрынгөө зүжэг бэшэhэн байна.

Энэ сэдьхэл хүдэлгэмөөр зүжэг харааад байхадаа зарим эхэ эсэгэнэрнүүд өөhэдынгөө хүүгэдые үнэн ёhоор хүмүүжүүлхэ ябадалда ямар олон алдуу хэдэг ба тэдэнэй коммунистическэ моральтай үнэн сэхэ хүн болоҗо гараха хэрэгтэ тон багаар анхаралаа табидаг байhанаа мэдэрхээр байна.

Ургажа байhан залуу үеые коммунистическэ ёhоор хүмүүжүүлхэ асуудалнууд хадаа гансахан hургуулиин бэшэ, мүн гэр бүлэ ба бүхы советскэ олониитын хэрэг болоно. Тиимэhээ энэ тон ехэ удхашанартай зүжэгые городой бүхы коллективүүдэй, түрүүшын ээлжээндэ эхэ эсэгэнэр ба hургагшанарай эмхитэйгээр ерэжэ харабал hайн гэжэ hанагдана.

Г. ДАНЗАНОВ.

Шэнэ болгарска правительство байгуулагдаба

СОФИЯ, мартын 31. (ТАСС). Шэнэ Болгарска правительство иимэ составтайгаар байгуулагдаба: премьер-министр Кимон Георгиев; гадаадын хэрэгүүдэй министр Георгий Кулишов; дотоодын хэрэгүүдэй министр Антон Югов; арадай гэгээрэлэй министр Стоян Костурков; юстициин министр Любен Коларов; финансын министр профессор Иван Стефанов; сэрэгэй министр генерал-полковник Дамян Велчев; худалдаа-наймаанай министр Димитр Нейков; газартаряалангай министр Александр Обов; түмэрзамай, почтын ба телеграфай министр Стефан Тончев; болбосон байгуулгын министр Георгий Драгнев; арадай элүүрые хамгаалгын министр доктор Рачо Ангелов; социальна хангалгын министр Георгий Попов; информациин ба искусствонуудай министр Димо Казасов; электрификациин ба байгаалиин баялигуудай министр Трайчо Костов; ажаүйлэдбэриин ба ремеслонуудай министр генерал-майор Христо Дилков; верховно экономическа советэй түрүүлэгшэ Добри Терпешев. Трайчо Костов ба Александр Обов гэгшэд нэгэ доро премьер-министрын орлогшонор болоно.

Правительствые байгуулха тухай указда регентнүүд гараа табиhан байна.

Эсэгэ ороной фронтын хоёрдохи кабинедтэ политическэ партинууд иимээр табигдаhан байна:

Коммунистнуудай болгарска хүдэлмэришэдэй парти 4 портфель абаба: дотоодын хэрэгүүдэй министрын, финансын министрын, арадай элүүрые хамгаалгын министрын ба электрификациин ба байгаалиин баялигуудай министрын; болгарска газартаряалангай арадай союзай (...) кандидатууд 4 портфельтэй байна: ... циин министрын, газартаряалангай ... нистрын, түмэрзамай, почтын ба ... фай министрын болон болбосон ... лалтын министрын болоно.

«Звено» гэжэ арадай союзай ... премьер-министрын портфельhээ ... дотоодын хэрэгүүдэй министрын, ... министрын ба ажаүйлэдбэриин ба ... лонуудай министрын 3 портфел... абаба.

Болгарска хүдэлмэришэдэй соци... кратическа партиин членүүд хоёр ... фельтэй: худалдаа-наймаанай ми... ба социальна хангалтын министр...

Радикальна партиин кандидат ... гэгээрэлэй министрын портфель... бэеэ даанхай партиин кандидат ... циин министрын портфельтэй бай...

СОФИЯ, мартын 31. (ТАСС). ... дэр шэнэ министрнүүдэй советэй ... шын заседани болобо. Премьер... Кимон Георгиев болбол шэнэ прав... вын декларациин проектые уншаб... хадаа министрнүүдэй советэй ... заседани дээрэ эсэслэн зүбшэн ... байна.

СОФИЯ, мартын 31. (ТАСС). Ш... гарска правительство болбол апре... то гү, али 3-да арадай суглаан... байна, тэндэ премьер-министр Ки... оргиев болбол правительственна ... питайгаар үгэ хэлэхэ байна.

Грецидэхи „hунгуули“

Хуурмаг hунгуулида эсэргүү демонстрацинууд Афиныда болоно

АФИНЫ, мартын 30. (ТАСС). Мүнөөдэр Афиныи центртэ «Британия» гэжэ театр соо гадаадын хэрэгүүдэй министр байhан Софианопулос хадаа hунгуулиие тодоруулжа харуулhан үгэ хэлэбэ. Театрта орохо hанаатай хэдэн арбаад мянган хүнүүд ойро дүтын үйлсэнүүдээр дүүрэшэбэ. Тэндэ митинг болоҗо, Софианопулосын үгэ хэлэhэнэй hүүлдэ ехэ демонстраци болон шэлжэбэ. «Демократууд, бү голосовалагты!», «ЭАМ мандаха болтогой!» гэжэ хашхаралдаhаар демонстрацинууд үйлсөөр ябабад. Омония гэжэ талмай дээрэ демонстрантнуудта полици добтолбо. Машинанууд(ай)гаа хамаг түргэн ябадал дунда слон зон хүдар гүйлгэжэ ороод. 400 үлүү полицейнүүд хадаа эрэшүүл, hамгад, үбгэдые сохиhон байна. Арад зон полициие иимэ хашхаралдаанаар уттаба: «Фашизмын хүлhэшэд бузаран хосорог лэ», «Эвертын нохосууд бузаран хосорог лэ», (Эверт — Афиныи полициин начальник).

Демонстрантнууд хадаа тэдэниие полициин буудажа эхилхэдэ тараhан байна. Нэгэ демонстрант алуулhан, нэгэ хэдынь шархатаhан хэдэн зуун демонстрантнууд сохюулhан байба.

АФИНЫ, мартын 31. (ТАСС). Мүнөөдэр Грецидэ hунгуули үнгэргэгдэхэнь. Гречэскэ арадай эрхэ сүлөөе хамгаалха условигүйгөөр hунгуулиин үнгэргэгдэхэ дээрэhээ Грециин бүхы демократическа партинууд ба организацинууд, тэдэнэй тоодо профсоюзуудай генеральна федераци hунгуулида хабаадалсахаhаа арсаба.

Реакци хадаа худал арга мэхээр ба hүйдхэлэй аюулаар айлган hунгагшадые голосованида хабаадуулха зорил... на.

Байhан мэдээсэлнүүдэй ёhоор ... ба үмсын предприятинуудай хүд... дые, хэрбээ тэдэнэрэй hунгуул... баадахаhаа арсаа hаань, хүдэл... гаргахаар айлгажа байна.

БЕРН, мартын 31. (ТАСС). Швей... радиогой мэдээсэhэнэй ёhоор ... hунгуули үнгэргэхэ үдэр, Са... ехэхэн хүдэлөөнүүд ба тулалдаа... лобо.

ЛОНДОН, мартын 31. (ТАСС). ... агентствын мэдээсэлэй ёhоор, Афи... дар голосованида хабаадахаhаа ... гэжэ уряалhан 5 хүн арестовал...

Лондонско радиогой дамжу... ёhоор Афиныи баяшуулай квар... мүнөөдэр хахад үдэр болтор hун... 50 процент голосоо үгэбэ, тэд ... ришэдэй кварталнуудта голосова... жэгдэбэшээр» үнгэргэгдэжэ байна.

Британска радиовещательна ... пиин корреспондент Метьюс гэгш... дээсэхэнь хадаа тэрэнэй ябаhан ... заводской районуудай нэгэндэ ... 10 час 30 минута болтор 797 ... шадhaa юрдөөл 80 хүн голосоо үг... гуулиин участогай байhан пер... hон байгаа.

ЛОНДОН, мартын 31. (ТАСС). ... лиин участогууд хадаа гречэскэ ... дууд ба жандармануудаар сахи... хэдэнь британска частьнууд хад... ниие хэрэглэхэ сагые хүлеэжэ ... бэлэн байна гэжэ Грецидэхи ... тухай лондонско радиогой мэдээ... хэрэглэгдэнэ.

Рангунда олониитын митинг болобо

ЛОНДОН мартын 29. (ТАСС). Рейтер агентствын Рангунска корреспондентын дамжуулhанай ёhоор, японецуудта эсэргүү хүдэлөөнэй ойе угтажа 5 мянган бирманецүүдэй хабаадалгатайтаар олониитын митинг Рангунда болоҗо, хүсэд бэеэ даанхай байдал олгохые эриhэн резолюци абаба. Митингдэ хабаадагшад хадаа нүгөө резолюцидаа таряашадай байдалые hайжаруулха гэжэ правительстводa эрилтэ хэбэ.

Гайхамшагта Пагода Шведагон тээшэ демонстрантнууд ошоҗо, тэндэ антифашистска Лигиин түрүүлэгшэ Аунг Сан иигэжэ мэдүүлбэ:

«Бирма хадаа хэзээшье бэеэ ... байдалаа олоҗо шадаха юм. Хэр... гуули үнгэргэгдэхэ hаань, бидэ ... гуули дээрэ тэмсэжэ дииилээд, ... бэеэ даанхай байдалые угэхэ ту... лемые англиийска правительств... табихабди. Хэрбээ hунгуули ... гүй hаань, бэеэ даанхай байдал... ха ондоо арга бидэ олохобди. Би... бэеэ даанхай байдалаа түйлахы... эрмэлзэдэг hэмди».

Истрын арад зон Югославитай нэгэдэхые эринэ

БЕЛГРАД, мартын 29. (ТАСС). Белградска радиогой мэдээсэhэнэй ёhоор Межсоюзна комисси хадаа Истрын хорватска хубиhаа Триест бусажа ерэхэ зуураа Истрын словенскэ хубида ороhон байна.

Комиссиин членүүдые словацка арад зон амаршалба. Истрын 25 мянган үлүүтэй ажаhуугшад Югославитай нэгэдэхэ эрхэ ба хүсэл тухайгаа Межсоюзна комиссада мэдүүлбэ. Тосхонуудай нэгэндэ 15 мянга шахуу хүн сугларжа Югославиин хүндэлэлдэ манифестаци эмхидхэбэ. Комиссиин тэндэhээ мордоходонь арад зон тэдэниие иимэ хашхаралдаанаар үдэшэбэ: «Союзнигууд, Истрын арадай хүсэлые бү мартыт. Бидэ Югославида дуратайбди»

США-гэй нүүрhэнэй ажаүйлэдбэриин ба... тушаа

НЬЮ-ИОРК, мартын 29. (ТАСС) ... нягуудта хүдэлмэриин хүлhые ... дүүлхэ асуудалаар горнягуудай ... зай түрүүлэгшэ Льюис гэгшын ... нэй ажаүйлэдбэриин эзэдтэй хэбэ... дөөн юуншье болоҗо үгэбөгүй ... болбол мартын 31-эй хахад hу... мянган горнягуудай забастовка ... гэжэ заабари мартын 26-да үгэ...

Ассошиэйтед пресс агентствы... сэhэнэй ёhоор горнягуудай ... хадаа ажаүйлэдбэриин бүхы б... ринуудые нэгэ hарын турша со... болохо байна.

Харюусалгата редактор Ц. Г. ГАЛС...

РЕДАКЦИИ ба ХЭБЛЭХЭ ГАЗАРАЙ АДРЕС: г. Улан-Удэ, ул. Ленина 35. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС: Улан-Удэ Унэн) ТЕЛЕФОНУУД: ответ. редактора—23. АТС—1-80; зам. редактора—7-89; ответ. секретаря—3-23; отделов: партийной ... и промышленности —7-89. сельского хозяйства—6-03; писем и переводов—6.03 (2 зв.). объявлений 2-64 (2 зв.).

Н—00581.

Типография Государственного газетного издательства при Совете Министров БМАССР.

Тираж ...